

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

SVK

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 11/2017

vyšlo 2. 6. 2017

cena 15 Kč

Cyklotour Na kole dětem dorazí i do Rýmařova

Koncert pro cizince a našince ukončil mezinárodní projekt

ročník XIX.

Na farmě Křenkových ve Stránském křtili dvaatřicet jehňat

Dvanáctá Muzejní noc byla tematicky zaměřena na Ptáčí svět

Rýmařov má novou mistryni a vicemistryni ČR 2017 v soutěžním aerobiku

DEN MĚSTA

9. 6. 2017 Rýmařov

NÁMĚSTÍ MÍRU OD 10:00

- 10:00 - 15:30 Vystoupení MŠ a zájmových kroužků a organizací
- 16:00 - 17:00 Pavel Kožíšek - S kouzly kolem světa
- 17:00 Běh městem - start závodu
- 17:20 - 18:00 The Hero
- 18:30 - 19:15 Vlasta Horváth s kapelou
- 19:20 Vyhlášení vítězů Běhu městem
- 19:45 - 20:30 Jumping Drums - bubenická show
- 21:00 - 21:45 Happy To Meet - world music
- 22:00 - 23:00 Program u SVČ
- 23:00 - 24:00 Monkey Bussines
- 24:00 Ohňostroj

Putování po vlčích stopách - malá detektivní hra pro děti

ATRAKCE PRO DĚTI, SOUTĚŽE, JARMARK, OBČERSTVENÍ...

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

Rýmařov SVČ

Podvečer v Orientu 2017

Skupina Annidia, choreografie Anny Cimbotové

Jasmínky, choreografie Dagmar Gajdošové

Šehrezádky, chor. D. Gajdošové

Anna Anniya Cimbotová

Jasmínky, choreografie Petry Najdekové

Šehrezádky, choreografie Michaely Štefelové

Medusa, choreografie Martiny Kohoutkové

Saitah, chor. Lenky Badriyah Zychové a Šárky Kastnerové

Annidia, chor. Anny Cimbotové

Fota: Jakub Vala

Spartakiádní majáles

Popěvek „Když se podaří, co se dařit má...“ normalizačního hitmakera Michala Davida zazní v hlavě při vyslovení slova „spartakiáda“ asi každému, kdo prožil 80. léta. Ta doba je už našťastí v prachu (na rozdíl od Davida samotného), nicméně těm, kteří na ni vzpomínají s nostalgií, ji v pátek 26. května připomenul letošní majáles.

Úderem deváté hodiny ranní se od místního gymnázia odpoutal mnohohlavý zástup sportovních figur v bílých tílkách a modrých či červených trenýrkách, vyzbrojený transparenty, vlajkami, tělocvičnými pomůckami a píšťalkami. Cvičenci vyrazili na pochod městem se sluncem nad hlavou a žárem v srdci, neboť cílem jejich nepřehlédnutelného a nepreslechnutelného tažení byla radnice a záměr zmocnit se klíče od města. Ten byl krátce po půl desáté bez velkých okolků z rukou starosty vydán, čímž byla symbolicky potvrzena jednodenní vláda studentského, potažmo spartakiádního živilu nad městem.

Ku oslavě této výsady se zástup cvičenců odebral do Flemmichovy zahrady, jež se proměnila ve stadion pro velkolepá tělocvičná vystoupení a následná sportovní klání mezi jednotlivými družstvy. Sportovce na úvod přivítal sám generální tajemník UV KSČ revival, jehož rozvážný a současně plamenný projev totalitní zkušeností neposkvřněnou generaci pobavil, zatímco přítomné pamětníky svou autentickou rétorikou až zamrazil.

Následující program byl strhující přehlídkou našeho křepkého mládí. Asi nepřekvapí, že výběr hudebního doprovodu předváděných sestav čerpal vesměs právě z repertoáru zmíněného Michala Davida. Bez jeho legendárních Poupat nebo Coly si zkrátka spartakiádní atmosféru nelze představit, stejně jako bez oněch slušivých trenýrek. Družstva z gymnázia, základní školy a Primy soutěžila nejen při přehlídce sestav, ale i vzájemným měřením sil v disciplínách jako Hořmůzek či Likvidace kapitalistů.

Letošní majáles navzdory zdravé rivalitě, která motivuje mladé cvičence k lepším výkonům, proběhl v soudružské atmosféře. Mládež tak potvrdila sportovního ducha i dostatek sil a odhodlání naplnit „krásný úděl (máme dnes) – kráčet k zítřku, žít a kvést“. ZN

Pár slov... z kapsáře

Do lékárny jako do lahůdkářství

Někdy je to nutné, hodně nutné. Jsme čtvrtí v Evropě ve spotřebě léků, někdo zobe dva, tři, další třeba deset, příbalové letáky si přečte jen každý třetí, ale pak mávne rukou a dávkování si upravuje sám. Rekordmankou je pacientka, která současně užívá 37 léků a nemíní to zmenšit!

Ibalgin nebo brufen má dnes u sebe skoro každý. Už mi známí nabízelí brufáček, ibáček, růžový přítel dokáže rychle zahnat bolest zubů, hlavy, migrénu. Denní dávku lidé s klidem překračují, taky k nim patříte? Mnohé léky najdete na internetu, prodej hodně rychle stoupá a počet padělků taky.

Tak a teď si odpovězte na otázku, kolik různých léků máte doma. Podle průzkumu je to průměrně dvanáct. Kam s nepotřebnými? Ne do odpadu ani do WC, opravdu je nutné vrátit je k likvidaci do lékárny. Nevím, jak je tomu v našem městě, ale moc nevěřím... Ptala jsem se v obou našich lékárnách a odpověď zněla: Lidé si uvědomují, co dokážou přebytečné léky s vodou, s životním prostředím, většinou se chovají zodpovědně a přinášejí je k ekologické likvidaci. Někdy je jich překvapivě množství. Plné igelitky, dokonce i dva pytle, ty třeba naplní při likvidaci pozůstalosti po babičce, po dědovi. Ti toho za svůj život nasýlili a mezitím zapomněli na „uložiště“ a k čemu vlastně léky slouží. Tedy proti čemu měly sloužit. Ono je někdy pohodlnější pár kroků k popelnici, ale nedělejme to. Voda a životní prostředí nejsou na jedno použití.

Situace v lékárenství a výrobě léčiv není vůbec jednoduchá, taková Zentiva je mocná a finančně silná, běžní výrobci dělají taky možné i nemožné a drtí ostatní; peníze až na prvním místě? Co mnohdy musí vyslechnout naši lékárníci! Snaží se, poradí, v nejkratší době objednejí (ty lhůty jsou opravdu minimální). Choří si léčivo vyzvednou, a jakmile „zabere“, putuje do úschovy v šuplíku nebo na místo nedostupné dětem. Co kdyby si ty barevné tabletky spletly s lentilkami? V období viróz, chřipek a nachlazení chodíme pro citróny, jablka, zázvor, mandarinky, a když nutno – bereme paralen, nurofen, starý dobrý acylpyrin. Uvažujme o daru nejcennějším – zdraví. A smekněme před bylinkami. *Si*

O lásce nafurt

Máj, měsíc lásky, je v nenávratnu. A červen? Prý je nejkrásnější v Čechách; asi je to pravda. Ale vraťme se k té (nejen) květnové lásce. Žít bez ní se prostě nedá. Nemá to žádnou logiku a jistotu už vůbec ne. Existuje láska na celý život? Odpověď je: ANO. Známe spoustu rad, návodů, jak ji udržet, prohlubovat a pečovat o ni. Rozhodně si ji nemůžeme naplánovat. Prostě nás dostane beze zbytku a nemá cenu o tom moc přemýšlet. Nelze ji předvídat ani se jí vyhnout.

Nedávno jsem se dočetla, že ti, kteří hledají nové a nové lásky kupodivu neztrácejí naději, že tu skutečnou teprve najdou. Přitahují je stejné typy. A taky – obvykle sáhnou vedle a níž.

Nechci a nemůžu rozdávat rady, láska má tolik podob, kolik románů a veršů o ní bylo napsáno, písní složeno a soch vysocháno.

Zamysleme se tedy nad celoživotní láskou. Není to mýtus. Významnou složkou je oddanost člověku, kterého jsme si zvolili za partnera. Pouhý sex není láska. Vybral sis? Tvým úkolem je nyní líbit se. Brát toho druhého brutto, ne netto. Je k tomu potřeba obrovská dávka tolerance. Zaujmout postoj, který vyjadřuje otevřenost našeho srdce. „Pracovat“ na vztahu, uvědomovat si aktivně, že vztahy občas procházejí krizemi. Ale každý řešený a zvládnutý problém posouvá lásku a vztah výše, do další etáže.

Jde o to umět být spolu, radovat se i smát, podpořit druhého a dívat se stejným směrem, tedy když právě není čas hledět jeden druhému do očí. V rámci MY zůstat osobně svobodní, ale hledat společné hodnoty a cíle. A taky chválit, i když není za co. Naučit se omlouvat, upřímně míněná omluva dělá divy. A kritika? Zacházejme s ní opatrně. Je jako poštovní holubi, vždycky se vrací tam, odkud vyšla.

Je to tak těžké, ale dva – to je dvakrát jedna. Někdy je to tak obtížné, že musejí být tři... *Si*

- Miluji tutéž ženu dvacet let. Bojím se, až se to dozví manželka.
- K radostem stáří patří vzpomínky na ženy, se kterými jsme se neoženili. (Schiller)
- Láska je jako vítr. Nevidíš ji, ale cítíš. (turecké přísloví)
- Miluj mě málo, miluj mě dlouho. (anglické přísloví)
- Jsi zodpovědný za to, co jsi k sobě připoutal. (de Saint Exupéry)
- Muži mají naději, že až zestárnou, budou vypadat jako Sean Connery. Ženy mají jistotu, že až zestárnou, budou vypadat jako Sean Connery.

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Cyklotour Na kole dětem dorazí i do Rýmařova str. 7

Téma vydání

Přijde Rýmařov o sociální službu – azylový dům? str. 7

Školství

Koncert pro cizince a našince ukončil mezinárodní projekt str. 9

Můj šálek čaje – nová generace

Stephen King: Bazar zlých snů str. 11

Městské muzeum a Galerie Octopus

Ptačí noc v rýmařovském muzeu str. 16

Jazzclub

JazzHec: Valašský jazz s rýmařovskou stopou str. 16

Organizace a spolky

Seniorky oslavily svátek matek s Diakoníí str. 17

Mahen zve na pohádku str. 18

Ve Stránském křtili jehňata str. 18

Připomínáme si – 70. výročí odsunu a dosídlení pohraničí

Jiřina Grobarová: Rodiče litovali, že šli do pohraničí str. 22

Z okolních obcí

Kdo v Moravskoslezském kraji nejlépe sbírá vysloužilé elektrospotřebiče? str. 24

Májová notička str. 25

Klášteří hudební slavnosti 2017 odhalily svůj program str. 26

Z historie

Několik poznámek k velké neboli slavnostní pečeti města Rýmařova str. 27

Sport

Badmintonisté odehráli druhé kolo ligy v Šumperku str. 29

Úspěch rýmařovského vrhače nožů na mistrovství Slovenska str. 29

Rýmařov má novou mistryni a vicemistryni ČR 2017 v soutěžním aerobiku str. 29

Rýmařovský pohár v autokrosu pokračoval druhým závodem str. 30

Zajímavosti z přírody

Červen – měsíc myslivosti str. 32

Foto na titulní straně:

Redakce: Spartakiádní majáles

MĚSTO RÝMAŘOV

náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov

TAJEMNÍK MĚSTSKÉHO ÚRADU RÝMAŘOV VYDÁVÁ

v souladu se zákonem č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

OZNÁMENÍ O VYHLÁŠENÍ VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ na pozici referenta odboru regionálního rozvoje

Místo výkonu práce:	Městský úřad Rýmařov
Předpokládaný nástup:	1. září 2017, popř. dle dohody
Pracovní poměr:	na dobu neurčitou
Pracovní úvazek:	1,0
Platové zařazení:	10. platová třída – v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce a nařízením vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, vše ve znění pozdějších předpisů + osobní příspěvek
Nabízíme:	možnost získání bytu, systém zaměstnaneckých výhod
Požadavky:	splnění povinností dle § 6 odst. 4 a předpokladů dle § 4 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Jiné požadavky:

- vzdělání vysokoškolské nebo vyšší odborné stavebního nebo technického směru, příp. středoškolské vzdělání stavebního směru ukončené maturitní zkouškou,
- základní orientace v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, výhodou,
- dobrá uživatelská znalost práce na PC (zejména v programech Microsoft Office, internet),
- znalost rozpočtování a cenové soustavy stavebních prací výhodou,
- samostatnost, pečlivost, důslednost, organizační a koordinační schopnosti, schopnost týmové práce, odolnost vůči stresu,
- řidičský průkaz skupiny B výhodou

Předpokládaný rozsah pracovní činnosti:

- komplexní zabezpečení investičních akcí města, zastupování investora zejména před dotčenými orgány státní správy, zajištění projektové přípravy, kontrolní a administrativní činnost ve vztahu k investičním akcím,
- tvorba dlouhodobých plánů investic a oprav,
- zpracování žádostí o dotace,
- příprava výběrových řízení

Písemná přihláška zájemce dle § 7 odst. 4 zákona 312/2002 Sb. musí obsahovat tyto náležitosti:

- jméno, příjmení a titul uchazeče,
- datum a místo narození uchazeče,
- státní příslušnost uchazeče,
- místo trvalého pobytu uchazeče,
- číslo občanského průkazu nebo číslo dokladu o povolení pobytu, jde-li o cizího státního příslušníka,
- datum a podpis uchazeče

K přihlášce přiložte:

- životopis s údaji o dosavadních zaměstnáních a o odborných znalostech a dovednostech týkajících se požadavků tohoto výběrového řízení,
- výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce, u cizích státních příslušníků též obdobný doklad osvědčující bezúhonnost vydaný domovským státem, pokud takový doklad domovský stát nevydává, doloží se bezúhonnost čestným prohlášením,
- ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání

V přihlášce dále uveďte:

- kontaktní údaje – telefonní číslo nebo e-mailovou adresu

Místo, adresa a způsob podání přihlášky:

- osobně na podatelně Městského úřadu Rýmařov, náměstí Míru 230/1, 795 01 Rýmařov nebo poštou s datem odeslání nejpozději **22. června 2017**

Lhůta pro podání přihlášky:

22. červen 2017

Vyhlašovatel si vyhrazuje právo zrušit toto výběrové řízení kdykoliv v jeho průběhu nebo místo neobsadit.

Rozhodnutí výběrové komise bude uchazečům oznámeno písemně. Uchazeč nese náklady, které mu účastí ve výběrovém řízení vznikly (§ 9 odst. 6 zákona č. 312/2002 Sb.). Podáním přihlášky uchazeč souhlasí s tím, že zadavatel bude pro potřeby výběrového řízení nakládat s jeho osobními údaji. Po ukončení výběrového řízení budou dokumenty s osobními údaji a výpis z RT zaslány doporučenou zásilkou zpět uchazečům.

Bližší informace v případě dotazů podá Ing. Furik, tajemník MěÚ Rýmařov, tel.: 554 254 132, popř. vedoucí odboru regionálního rozvoje MěÚ Ing. Miroslav Sigmund, tel.: 554 254 316.

Ing. Jiří Furik, tajemník MěÚ Rýmařov, v. r.

Aktuálně z města

Cyklotour Na kole dětem dorazí i do Rýmařova

Veřejná cyklotour Na kole dětem napříč Českou republikou startuje již posmém. Neváhejte a přidejte se. Společně pro dobrou věc, malebnou krajinou na kolech...

Ve dnech 31. května až 10. června vyrazí Josef Zimovčák a peloton cyklistů na etapovou jízdu z Ústí nad Labem až do Rouchovan. K tradiční jízdě republikou, jejímž hlavním cílem je získat finanční prostředky na pomoc a podporu onkologicky nemocných dětí, se může přidat každý, na kousek, jednu etapu nebo celou trasu.

„Lidé se nás stále nevěřičně ptají, jestli se mohou přidat. Ano, stále platí, přidat se může každý!“ říká koordinátorka Iveta Nevřalová.

„Již nejsme neznámý projekt, města se sama hlásí, abychom je navštívili. Za jejich vstřícnost a podporu jim děkujeme,“ dodává.

„Atmosféru v pelotonu je potřeba nasát. Je to nejen sportovní, ale také společenská událost. Lidé zjistí, jak je jednoduché udělat něco pro sebe a zároveň tím pomoci někomu jinému. Rostoucí počet aktivních účastníků a podpora akce z řad známých osobností svědčí o tom, že projekt, který přináší malým onkologickým pacientům možnost účastnit se rekondičních pobytů, má smysl,“ popisuje motivaci patron pro-

jektu Josef Zimovčák a dodává: „Velmi mne těší, že nám zůstávají věrní významní partneři a dárci jako generální partner Škoda, a. s., dále Metlife, a. s., SMO Otrokovice, Interflex, Hochtief, a. s., stavební společnost Kaláb a mnoho dalších.“ Josef Zimovčák věří, že výtěžek letošní cyklojízdy překročí hranici sedmi milionů, které budou využity na financování rekondičních pobytů dětí z celé republiky, léčených na onkologických klinikách v Praze, Brně, Ostravě a Olomouci.

Šestá etapa cyklotour dorazí i do Rýmařova. Jízda začíná v úterý 6. června v 8:00 v České Třebové, vede přes Lanškroun, Šumperk a Libin do Tvrdkova, Horního Města, Skal a Rýmařova, kde se peloton v půl čtvrté zastaví na náměstí Míru. Ve čtyři hodiny bude jízda pokračovat přes Jamartice, Velkou Štáhlí, Břidličnou, Valšov a Moravský Kočov do Bruntálu.

Jak můžete pomoci i vy? Aktivně se zúčastnit cyklotour 2017 a přispět dobrovolným startovním do kasičky Na kole dětem, zakoupit si triko a jiné předměty Na kole dětem, přispět na konto veřejné sbírky nadačního fondu Na kole dětem nebo se stát partnerem projektu.

Iveta Nevřalová, koordinátorka (zkráceno)

Téma vydání

Přijde Rýmařov o sociální službu – azylový dům?

Rýmařovský azylový dům Bethel pro muže na ulici 8. května v Rýmařově provozuje Slezská diakonie od ledna 2010, kdy ho převzala od města. Sedm let poskytuje sociální služby a útočiště pro lidi bez domova. Kapacita 14 lůžek je momentálně naplněna a další dva zájemci čekají v poradníku na uvolnění místa. V průběhu sedmi let využilo sociálních služeb azylového domu 220 klientů, z toho 129 z Rýmařova a místních částí, 63 klientů pocházelo z regionu Rýmařovska a 28 klientů bylo z jiných obcí. K dispozici mají dvou a třílůžkové pokoje a nejnětější zařízení a nábytek, většinou darované. Nájemníci se mají kde umýt, uvařit si, vyprat. Ošacení mohou doplnit z eráru, do kterého

přispívá Červený kříž a dárci.

Cesty, po kterých se zdejší obyvatelé dostali až sem, se různí. Nejčastěji je na začátku rozpad rodiny, ztráta zaměstnání, dluhy, exekuce nebo nástup do vězení. Skončit na ulici není tak těžké. Občas se ale bezdomovcem stane člověk úplně nevinně. Každý z nás se ze dne na den, z hodiny na hodinu může ocitnout „na dně“ a náš příští domov může nést název azylový dům.

Azylový dům Bethel se po sedmi letech fungování ocitl v nejistotě. Starosta města při jednání s pracovníky Slezské diakonie oznámil svůj záměr podat návrh na výpověď azylového domu z nájmu. Na podrobnosti spojené s případným ukončením této sociální služby jsme se v rozhovoru zeptali koordinátorky rýmařovského Bethelu Renaty Karlové a vedoucí Slezské diakonie pro oblast Bruntál, Krnov a Nový Jičín Zuzany Hazan.

rozhovor s Renatou Karlovou a Zuzanou Hazan

Jak vnímáte záměr starosty vypovědět azylový dům Bethel z nájmu?

Teď je zřejmě pozdě hovořit o tom, že jsme na další zvelebení a rekonstrukci azylového domu měli možnost získat od Moravskoslezského kraje dotaci ve výši až jednoho milionu korun. V prosinci 2015 byl dokonce za tím účelem zastupitelstvem města schválen dodatek ke smlouvě a záměrem bylo vybudovat dílnu pro klienty a vylepšit stávající zázemí. S tímto plánem jsme šly na schůzku, která se konala před pár týdny na městském úřadě, kde byla přítomna paní ředitelka Bytermu Lenka Vavříčková a starosta města Petr Klouda. Ten nás zaskočil prohlášením, že by se na příští radě města měl projednávat záměr ukončení spolupráce se Slezskou diakonií a že o své občany, kteří jsou klienty azylového domu Bethel, se město postará tak, že jim Byterm nabídnou volné byty, a o rekonstrukci a z kvalitnější zázemí v azylovém domě nebudeme vůbec jednat. Řešení neočekávané situace pokračovalo dalším jednáním u místostarostky Marcely Staňkové, která má sociální služby ve své gesci. Ta si k jednání přizvala opět starostu a jednání se neslo v podobném duchu. Bylo nám sděleno, že vedení města děkuje za informace o provozu azylového domu a počtech klientů, které jsme na schůzce předali, a jsou připraveni předat problematiku k projednání radě města. V nájemní smlouvě sice stojí, že město může bez udání důvodů vypovědět Slezské diakonii nájem s tříměsíční výpovědní lhůtou, ale zároveň se zrušením nájmu by došlo ke zrušení sociální služby, nikoliv nějaké „ubytovny“ nebo „baráku“. Závěrem bylo dohodnuto, že dopracujeme zprávu o činnosti azylového domu a předáme ji radě a vedení města.

Proč by měl azylový dům v Rýmařově fungovat i nadále?

Zjednodušeně řečeno, obec má ze zákona o obcích povinnost se postarat o své občany a azylový dům je sociální službou, která městu v tomto směru pomáhá. Je místem pomoci, podpory, pravidel a intenzivní sociální práce. Je určen pro lidi, kteří se z různých důvodů dostali do finančních potíží, přišli o bydlení a mají řadu dalších problémů, které již nezvládají vyřešit sami. Sociální bydlení, tj. bydlení s podporou sociálních pracovníků, je řešením. Ne ale pro každého. Sami jsme příznivci sociálního bydlení. Ale naše zkušenost ukazuje, že zachytá síť ve formě azylového bydlení je pro některé lidi na určitě časově omezené období nezbytná. Azylový dům není místem pro život nebo dlouhodobé bydlení. Je to místo, azyl, kde člověk může po dobu zpravidla nepřevyšující jeden rok pobýt, získat energii a pomoc pro další cestu životem. Od ubytovny se azylový dům liší tím, že jsou zde pravidla, režim a dohled. V těchto podmínkách je klient systematicky veden sociálním pracovníkem k účinnému řešení své nepříznivé sociální situace, k získání a udržení práce, řešení problémů s dluhy, vztahových problémů, problémů se závislostmi a podobně. Naším cílem je dovést klienty do fáze, aby byli schopni plnit své povinnosti, řádně platit nájem, dodržovat pravidla sousedského soužití a zvládat své problémy v běžném prostředí. Terénní sociální pracovník při občasných návštěvách toho může dosáhnout jen stěží, trůfám si tvrdit, že vůbec ne.

Do složité životní situace se může dostat každý z nás. Pokud neexistuje účinný systém pomoci, problémy narůstají. A nejde jen o problémy jednotlivců, ale i o jejich dopad na společnost. Je-li člověk pod tla-

kem, kdy nemá zajištěny základní životní potřeby – mít kde bydlet, mít co jíst – snadná řešení jsou na dosah ruky. Krádeže, další přestupková a trestná činnost, drogy, alkohol. A je-li člověk v obecním bytě, neplatí nájem a nedodržuje pravidla slušného chování, co udělá obec? Dá mu další byt? A když ani tam to nepůjde? Kam obec, která se má starat o občana, jeho zdraví a život, takového člověka pošle? Zmizí problém zavřením azylového domu? Nejdříve se musíme ptát, jaký problém? Má-li jít o finanční participaci ostatních obcí v ORP (obci s rozšířenou působností) Rýmařova, protože azylový dům využívají i občané ostatních obcí ve spádovém území Rýmařova, o tom se přece dá se starosty vyjednávat a najít účinný způsob, který bude vyhovovat všem zainteresovaným stranám. Jako poskytovatel sociální služby azylového domu v Rýmařově se za zainteresovanou stranu považujeme a zatím jsme k žádnému podobnému jednání přizváni nebyli nebo nebyli vyzváni k řešení situace. Má být azylový dům zavřen, protože mínění o jeho provozu je, že se jedná o „dům hrůzy“, ve kterém by člověk mohl do něčeho šlápnout? Tak tomu bylo možná v období, než Slezská diakonie objekt převzala.

Jaká je celková kapacita azylového domu? Kolik má aktuálně klientů?

K dnešnímu dni je kapacita čtrnácti míst naplněna, v pořadníku evidujeme dva zájemce o službu. Ze čtrnácti klientů osm pracuje na smlouvu nebo dohodu o provedení práce, jeden klient nastoupil do zaměstnání na smlouvu k 15. květnu 2017. I toto je výstup intenzivní individuální sociální práce, která vede k eliminaci závislosti na sociálních dávkách a přibližuje klienty k získání vhodného a finančně dostupného bydlení.

Kdo se může na Bethel obrátit? Kdo rozhoduje o umístění klienta v azylovém domě?

Před přijetím do azylového domu musí klient splňovat konkrétní podmínky. Musí být soběstačný, musí být v nepříznivé sociální situaci, bez domova. Zákonem je definována cílová skupina a musí se skutečně jednat o lidi, kteří jsou v krizové situaci spojené se ztrátou přístřeší. O přijetí klienta do azylového domu rozhoduje místní koordinátor, aby to bylo rychlé a efektivní. Dále je nutné lékařské potvrzení o zdravotním stavu. Nemůžeme zde přijmout člověka například se žloutenkou.

Pobyt v azylovém domě má svá pravidla a režim. Jaký?

Azylový dům má svůj domovní řád. Dohled nad dodržováním pravidel a domovního řádu zajišťují tři pracovníci. Aktivizujeme klienty, individuálně s nimi pracujeme na řešení jejich nepříznivé životní situace, pomáháme jim najít zaměstnání, finančně dostupné bydlení, řešit otázku zadlužení. Zapojujeme a motivujeme klienty k úklidu, praní prádla, žehlení, vaření, provádění pravidelné hygieny a péči o vlastní zdraví. Snažíme se je zapojovat do aktivit, jako je malování, pletení výrobků nebo drobné údržbářské práce. Klienti tak získávají pravidelný rytmus, který je důležitý pro nástup do zaměstnání, pracují na svých dovednostech a posilují své schopnosti k samostatnosti a zodpovědnosti, což je významný krok směrem k budoucímu bydlení. Možná to může někomu znít banálně, pro tuto skupinu lidí je však tato „obyčejná“ podpora naprosto zásadní. K pobytu v azylovém domě patří i kulturní vyžití, společné rozpravy i čas k naslouchání každému jednotlivci zvlášť.

Práce v azylovém domě není jen o bezbřehé pomoci. I naše pomoc má své hranice a je podmíněna ochotou přijmout zodpovědnost za svůj vlastní život a chtít svou situaci řešit. Po převzetí domu v roce 2010 nám dalo poměrně dost práce, než přestal být vnímán jako „dům hrůzy“, jak ho nazvali lidé ze sousedství. Dnes po chodníku běžně chodí lidé do práce, už nepřecházejí na druhou stranu, dokonce se zastaví a prohodí pár slov s obyvateli azylového domu. Ti, co měli zájem, se přišli podívat, poptat, cože je to za lidi? Sousedé, kteří občas potřebují s něčím pomoci – přenést, opravit – se dnes s důvěrou obracejí na naše ubytované. Azylový dům je vnímán jako běžný dům, kde žijí lidé. Dárci přinášejí oděvy, boty, lůžkoviny, nádobí, nábytek, některé i potraviny. Každoročně pořádáme Den otevřených dveří.

Do azylového domu přicházejí také muži, kteří zatím z různých důvodů volí pobyt na ulici nebo v nevyhovujících podmínkách a nemají možnost očisty. Tito se zde mohou vykoupat, dostanou čisté oblečení z darů, mají možnost vyprat si své svršky. V zimních měsících

mohou využít prostory k ohřátí, popř. si připravit stravu. Pro přespání venku obdrží balíček, který obsahuje karimatku, polštář, deku a zahřívací folii. V extrémních mrazech nabídneme těmto lidem přespání ve vstupní chodbě, z důvodu prevence možného umrznutí, následný den se situace jednotlivce řeší. Tento příležitostný kontakt využíváme k rozhovorům, kdy přichází motivujeme k přihlášení se k ubytování v azylovém domě.

V roce 2016 zřídila Slezská diakonie v azylovém domě výdejní místo programu potravinové a materiální pomoci. Potravinové balíčky, balíčky se základními hygienickými potřebami a potřebami pro péči o děti byly vydávány potřebným lidem, sociálně slabým, rodinám s dětmi a lidem ohroženým ztrátou bydlení také na doporučení pracovníků sociálního odboru města Rýmařova. Balíčky získala Slezská diakonie z evropského programu potravinové a materiální pomoci nejchudším lidem.

Zůstáváme v kontaktu s některými bývalými klienty, kteří nás navštěvují, píšou nebo zavolají. Je to pro nás důležitý moment, kdy dochází ke zpětné vazbě. Prostřednictvím dopisů komunikujeme také s bývalými klienty, kteří nastoupili do výkonu trestu. Pro některé z nich jsme v tu chvíli jediní, na které se mohou obrátit, máme možnost rozebrat, co se stalo a jaké jsou jejich plány po návratu na svobodu.

Dochází k porušování pravidel v azylovém domě? Jak se případně trestá?

Stejně jako v obecních či družstevních domech existují pravidla v podobě domovních řádů a v případě jejich opakovaného porušení může dojít k neprodloužení nebo ukončení nájemní smlouvy, podobně je to i s pravidly v azylovém domě. Pokud se klient proti domovnímu řádu nějakým způsobem proviní, dostane měsíční podmíněně vyloučení. Pokud v této měsíční lhůtě dojde k opakovanému prohřešku, tak se smlouva s tímto člověkem ukončí. Fungujeme jako sociální služba, nikoliv jako ubytovna, která přijme do nájmu kohokoliv bez ohledu na to, jak se chová. To ovšem neznamená, že ani poté, co se klient provinil, mu nedáme novou šanci.

Zaznamenali jste nějaké stížnosti na chování svých klientů od veřejnosti?

Za tu dobu, co jsme tady, tak opravdu nikoliv.

Přicházejí naopak pozitivní reakce veřejnosti? Spolupracují s Bethel některé místní občany či organizace?

S tím, co se tady dělo před rokem 2010, se to nedá vůbec srovnat. Lidé se tehdejších nájemníků báli. Dnes je situace naprosto odlišná. Lidé sami přicházejí, s našimi klienty hovoří, přinášejí oblečení, nábytek, někdy i jídlo. Této lidské pomoci si nesmírně vážíme. Spolupracujeme s jídelnou pana Podlase, který našim klientům účtuje sníženou taxu za oběd. Některé firmy nám vycházejí vstříc při začleňování našich klientů do pracovního procesu. Chceme věřit tomu, že názor většiny společnosti v Rýmařově není názor pana starosty. Já také nechci chodit po městě s vnučkou a vidět v příkopu válet se špinavé opilce, kteří budou nadávat. A právě proto chceme s těmi lidmi pracovat. Určitě bych tuto problematiku nebagatelizovala jako pan starosta.

Zastupitelé rozhodli o demolici holobytů v Edrovicích. Rýmařovští občané, kteří je obývají, údajně dostanou náhradní ubytování. Kam by šli vaši klienti, pokud by azylový dům přestal existovat?

Jak už pan starosta deklaroval, město je připraveno i těmto našim osmi rýmařovským klientům nabídnout byty. Ale my se ptáme – a co dál? Co když tito lidé neobstojí ani s podporou sociálního pracovníka obce? Z těchto osmi jsou momentálně ve stádiu připravenosti osamostatnit se a bydlet v pronajatém bytě asi tři klienti. Kam město pošle lidi, kteří nebudou schopni se adaptovat na podmínky, které jim město vstřícně vytvoří? Pošle je zpátky na dlažbu? Celorepublikovým trendem je nastolit systém housing first (první bydlení). My říkáme ano, ale v prostupném systému. Pokud tady bude chybět článek, který povede tyto lidi ke změně, zaručeně bude docházet v jejich začleňování do běžného života k problémům.

Děkuji za rozhovor.

JiKo

(Pozn. red.: Starosta města Ing. Petr Klouda uvedl, že se vyjádří po zasedání rady města, které se bude sociální službou poskytovanou Slezskou diakonií Krnov zabývat.)

Zdravotnictví

Důležité upozornění obvodních lékařů

Od 1. června 2017 je ordinace MUDr. Věry Špicerové přesunuta na Polikliniku Rýmařov, do 1. patra. Současně z důvodu odchodu MUDr. Kristýny Volkové do důchodu přebírá její ordinaci MUDr. Darja Lašáková. Ordinace bude rovněž nadále sídlit na poliklinice v 1. patře. MUDr. Kristýna Volková bude ordinovat již pouze v pátky.

Ordinační hodiny budou pro obě ordinace stejné:

Pondělí, středa, čtvrtek

6:30–7:30 odběry
7:30–9:00 akutní pacienti
9:00–13:00 objednaní pacienti

Pátek

6:30–7:30 odběry
7:30–9:00 akutní pacienti
9:00–11.30 objednaní pacienti

Úterý

6:30–7:30 odběry
7:30–11:00 objednaní pacienti
13:00–15:00 akutní pacienti
15:00–18:00 objednaní pacienti

Děkujeme za pochopení a těšíme se na vaši návštěvu v nových prostorách.

MUDr. Věra Špicerová, MUDr. Darja Lašáková, MUDr. Jana Vašítková a zdravotní sestry Lenka Rampulová a Marie Černavová

Školství

VODA V KRAJINĚ

Na počátku června bude Gymnázium a Střední odborná škola, Rýmařov pořádat *Celokrajskou konferenci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty* na téma *Voda v krajině*. Konference bude dvoudenní, koná se pod záštitou náměstkyně hejtmana Moravskoslezského kraje Jarmily Uvírové a náměstkyně hejtmana Moravskoslezského kraje Mgr. Stanislava Folwarczného a sjede se na ni téměř 80 pedagogů z celého regionu. Program akce je velice nabitý, skládá se z odborných přednášek, workshopů a terénních exkurzí s cílem ukázat zajímavosti a krásy místní oblasti. Akce získala akreditaci MŠMT v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Konference bude zahájena 8. června v 9:00 v sále Střediska volného času Rýmařov na Okružní ulici.

Moravskoslezský kraj

Celokrajská konference
environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Voda v krajině

8.–9. června 2017

Místo konání:

Gymnázium a Střední odborná škola, Rýmařov,
příspěvková organizace

Koncert pro cizince a našince ukončil mezinárodní projekt

Erasmus+

S.P.I.C.E.S.

RÝMAŘOV
ZUŠ

Pondělním (22. 5.) koncertem žáků ZUŠ Rýmařov a jejich učitelů vyvrcholil mezinárodní projekt *Entrepreneurship*, kterého se zúčastnily školy z německého Meitingenu, italského Porticci, polského Lezajsku a českého Rýmařova. Projekt si kládli za cíl vytvořit studentskou firmu, která svou činností podporovala školu v Ahungalle na Srí Lance, těžce postiženou vlnou tsunami v roce 2004.

Poslední květnový víkend patřil závěrečnému mezinárodnímu setkání, které proběhlo v Rýmařově a ukončilo projekt *Entrepreneurship*. Učitelé a žáci ZUŠ navštívili každou z partnerských škol a sami též

partnery hostili v Rýmařově. Hlavní myšlenkou projektu bylo vytvoření fiktivní studentské firmy S.P.I.C.E.S., která svou činností podporovala školu v Ahungalle na Srí Lance. Proto rýmařovské děti pořádaly koncerty, divadelní a taneční představení, výstavy.

„Provozovatel školy v Ahungalle měl letos finanční problémy a vážně uvažoval o tom, že zavře a zruší mateřskou školu, která je součástí našeho partnerského školského komplexu. Je pro nás opravdu velkým zadostiučiněním, že právě příspěvky naší studentské firmy školu zachránily,“ komentoval smysl projektu ředitel rýmařovské ZUŠ Jiří Taufer a dodal: „Osobně jsme navštívili Srí Lanku, což je profesní i lidská zkušenost, kterou bych každému učiteli přál. Kdo takto vycestoval do jakékoli, evropské, asijské či jiné ciziny, musí si uvědomit,

jak dobře se tady v centru Evropy máme a jak neskutečně jsme bohatí – nejenom penězi, ale i přírodou, historií a celkovými podmínkami k životu. To je jeden z největších benefitů, který z projektu vyplynul, a já doufám, že se nám právě toto poznání podařilo našim dětem zprostředkovat. Česká republika je krásná, bohatá, spokojená a umělecké vzdělávání v ní je jedna z největších perel – systém ZUŠek nám závidí po celém světě. Naše děti totiž dlouho dětmi nebudou a za chvíli budou stát na našich místech. Tím, že je takto vzděláváme, ale hlavně prostřednictvím umění vychováváme, si, doufejme, připravujeme pěkné stáří,“ shrnul projekt po koncertu Jiří Taufer.

Rýmařovské setkání bylo poslední z devíti, která byla v rámci projektu Entrepreneurship pořádána. Na rozdíl od předchozích se ho zúčastnili pouze učitelé – koordinátoři partnerských škol. Z polského Lezajsku přijely Ewa Kwitkowska a Dominika Polanska, z německého Meitingenu Judith Lindsay a z italského Portici Annunziata Cacace, Mariarosaria Sannino a Alba Coppola. Tomu byl uzpůsoben

i program. Zástupci jednotlivých škol připravovali písemné podklady k závěrečné zprávě projektu pro Evropskou unii. „Evropská administrativa je složitá a vypracovat žádost, průběžnou a hlavně pak závěrečnou zprávu je opravdu velká práce. Ale zbyl i čas na volné chvíle – uspořádali jsme koncert Zuškabandu a sólistů, společenský večer s rautem a tancem, podívali jsme se do Olomouce na výstavu hyperrealistů a ukázali jsme hostům i bezprostřední okolí Rýmařova – Dolní Moravici, Novou Ves, Karlovu Studánku a Bruntál,“ přiblížil program setkání Jiří Taufer.

Pondělního Koncertu pro cizince a našince se zúčastnili zástupci zahraničních škol, vedení města Rýmařova, zástupci některých obcí Rýmařovska i veřejnost. V déle jak hodinu trvajícím koncertu zahrál orchestr Zuškaband, sólisté Petr Němec, Vendula Sochorová, Matěj Barot, Petra Zahradníková, Barbora Peterková a závěrečným překvapením bylo společné vystoupení všech účinkujících s některými sboristy Vox montany. JiKo

ZUŠ navštívili studenti pedagogických fakult

Rýmařovská ZUŠ je lákadlem nejenom pro místní budoucí hudebníky, tanečníky, výtvarníky a herce. Vzhledem k profesním, odborným a výukovým aktivitám učitelů základní umělecké školy se o Rýmařovu ví daleko za hranicemi našeho regionu.

V úterý 16. května se v koncertním sále školy uskutečnilo setkání učitelů ZUŠ se studenty pedagogických fakult z Olomouce a polského Opole. Studentů se ujal Karel Cvrk a provedl je hodinovým bubenickým workshopem. Po něm následoval seminář Jiřího Taufera na téma českého systému uměleckého vzdělávání a především předsta-

vení mezinárodních aktivit, které v posledních letech škola pořádá. Bylo velmi příjemné sledovat, jak nastupující generaci nových učitelů právě oblast čerpání profesních grantů zajímá a jak byli překvapeni, že i malá škola z „venkovského“ Rýmařova dokáže organizovat vysoce kvalitní aktivity daleko přesahující Českou republiku. Pro nás, současné učitele, je toto zjištění skutečně povzbuzující, protože se zdá být jisté, že mladí lidé, z nichž jednou budou naši kolegové, budou na naši práci schopni navázat a rozvíjet ji dále.

Jiří Taufer, ředitel ZUŠ Rýmařov, foto: archiv ZUŠ

Zloděj ukradl mobilní WC

V noci z 14. na 15. května odcizil neznámý pachatel z travnaté plochy u silnice mezi Jamarticemi a Velkou Štáhlí mobilní toaletu. Sloužila pracovníkům, kteří provádějí stavební úpravy na místní komunikaci. Způsobená škoda činí 15 tisíc korun.

Při couvání narazil do autobusu

Střet osobního auta s autobusem řešili 14. května dopravní policisté mezi Tvrdkovem a Mirotínkem. Řidič volkswagenu vycouval z místa mimo vozovku, přehlédl příjezdící autobus a při vjíždění na silnici do něj vrazil. V autobuse cestovalo třináct lidí, nikdo z nich nebyl zraněn. Způsobená škoda činí 50 tisíc korun. Viníkovi nehody přitíží fakt, že u něj vyšla pozitivně dechová zkouška – naměřené hodnoty přesáhly 1,7 promile alkoholo-

lu. Je podezřelý z přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky.

Střet tří aut s milionovou škodou

Vysokou škodu si vyžádala dopravní nehoda, která se stala 17. května mezi Dolní Moravicí a Rýmařovem. Střetl se tu jaguar a dva mercedesy. První kolize následovala poté, co řidička jednoho z mercedesů z ne-

Fota: PČR Bruntál

zjištěných příčin vyjela do protisměru, přímo do cesty protijedoucímu jaguaru. Mercedes po srážce vyjel ze silnice a jaguara náraz odmrštil do levé poloviny, kde se střetl s dalším mercedesem. Při nehodě byl zraněn 73letý řidič jaguaru. Celková škoda na třech vozidlech přesáhla milion korun.

Navzdory zákazů řídil auto

Rýmařovští policisté kontrolovali 55letého muže za volantem felicie mezi Dobřečovem a Horním Městem. Muž jim předložil doklady od vozidla, ale řidičský průkaz u sebe neměl. Lustrací v evidencích policisté zjistili, že

ma od dubna 2017 vysloven zákaz řízení na 18 měsíců. Za maření výkonu úředního rozhodnutí mu hrozí trest odnětí svobody až na dva roky.

V opilosti pokřikoval na kolemjdoucí

Rýmařovští policisté v pátek 26. května ráno zasahovali na Nábřežní ulici v Břidličné u incidentu s opilým mužem. Ten ležel v trávě a pokřikoval na procházející lidi. Policisté mu při dechové zkoušce naměřili přes 2,7 promile alkoholu. Střízlivěl na záchytné stanici v Opavě.

Kontroly odhalily řidiče pod vlivem drog

Rýmařovští policisté zjistili při silniční kontrole 18. května dva řidiče pod vlivem návykových látek. Jeden projížděl ve fordě po Hornoměstské ulici v Rýmařově, druhého zastavili za volantem renaultu v Dětfichově. Orientační testy byly u obou řidičů pozitivní na cannabis. Za ohrožení pod vlivem návykové látky jim hrozí trest vězení až na jeden rok, peněžité trest nebo zákaz činnosti.

*komisař por. Bc. Pavla Jiroušková
PČR, skupina tisku a prevence Bruntál*

Akce hradu Sovince

VÝSTAVA: PALO MACHO, JANA HOJSTRIČOVÁ

3. června – 30. září

Zajímavé propojení maleb na sklo a fotografií
Vernisáž: 3. června v 16 hodin na pátém nádvoří hradu

MYSLIVECKÉ LETNÍ SLAVNOSTI – 10. a 11. června

Akce zaměřená na propagaci myslivectví a lesnictví

Sokolnické ukázky, výcvik loveckých psů,

ukázky vábení, trubači, myslivecká mše

Ochutnávka pravých mysliveckých specialit

V sobotu večer myslivecká zábava se skupinou Hubertus

Spolupřádají Lesy ČR a Myslivecké sdružení Sovince

ŠKRHOLA A LOTŘI ZE MLÝNA – 17. a 18. června

Šermířské povídky a loupežnické příběhy, které pokaždé nekončí katovou sekerou

Ukázky práva útrpného s trestáním šizuňků

BUBOFEST – 24.–26. června

Malý divadelně-hudební festival s pestrou směsicí účinkujících
Dopoledne pouliční divadla

Odpoledne na pátém nádvoří hradu hudební interpreti a skupiny

SOKOLNICKÉ SLAVNOSTI – 1. a 2. července

Ukázky výcviku a příletové poslušnosti dravých ptáků
s doprovodným šermířským programem

Fotografování návštěvníků s dravými ptáky na ruce

Sokolnické besedy při mimořádné lesnické prohlídce

Bc. Michal Koutný, kastelán hradu Sovince

Petr Šenkyřík, Historická posádka Špinavci

Společenská kronika

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Jozef Baláž – Rýmařov	81 let
Zita Špicarová – Rýmařov	81 let
Gertruda Polčáková – Rýmařov	81 let
Danuška Binderová – Rýmařov	82 let
Vladimír Smetana – Rýmařov	82 let
Ladislav Urban – Edrovice	82 let
Božena Hájková – Rýmařov	83 let
Vratislav Konečný – Rýmařov	83 let
Olga Tomková – Rýmařov	85 let
Margita Záhumenská – Rýmařov	86 let
Marie Kabeláčová – Rýmařov	92 let
Květoslava Zemanová – Rýmařov	95 let

Rozloučili jsme se

Jan Janáč – Rýmařov	1944
Ondrej Pavčo – Rýmařov	1936
Ladislav Hájek – Ruda	1936
Pavel Víšek – Rýmařov	1954

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Není možné zapomenout na člověka, kterého opravdu milujeme.

Dne **11. června 2017 uplyne 5 let**, co nás navždy opustila naše maminka, babička a teta,

paní Jana Janků.

S láskou vzpomínají dcera Lada s manželem a vnoučata Radim a Barunka

Můj šálek čaje – nová generace

Stephen King: Bazar zlých snů

Bazar zlých snů je souborem povídek známého spisovatele Stephena Kinga (*To, Mrtvá zóna*). Kniha mě v knihkupectví zaujala hned na první pohled. Měla skvěle zpracovaný přebal a poutavý název. Po přečtení zadní strany knihy jsem hned věděla, že ji musím mít. Soubor přináší jednadvacet „přízračných“ povídek a obsahuje i texty, které ještě nikdy knižně nevyšly. Každé povídce předchází úvodní text, ve kterém Stephen King popisuje, kdy a jak vznikala a co jej vedlo k jejímu vytvoření.

Mně osobně se nejvíce líbila povídka *Pod psa*, která v podstatě vypráví o tom, jak je těžké se rozloučit s osobou, kterou milujeme.

Knize dávám 9 z 10. Každý si v ní něco najde, navíc Kingovy povídky ve čtenáři dokážou dokonale vyvolat napětí.

„Zlato, jsem doma,“ volám. „Jsi vzhůru? Je ti trochu líp?“

Asi jsem zapomněl zavřít dveře do ložnice, než jsem ráno odešel, protože se z nich vystrachá Lady. Olizuje si pysky. Provinile se na mě podívá a pak se se staženým ocasem odkolébá do obývacího pokoje.

Neohlédne se.

„Zlato? E!“

Jdu do ložnice. Pořád z ní není vidět nic víc než obláček vlasů jako chmýří a obrys těla pod prošívanou pokrývkou. Pokrývka je trochu zmuchlaná, takže vím, že vstala – třeba si dala trochu kávy – a pak se znovu vrátila do postele. To bylo minulý pátek, kdy jsem přišel domů a ona nedýchala, a od té doby hodně spí.

Eva Veiserová, 8. C, ZŠ Rýmařov, Jelínkova 1

(KING, Stephen: *Bazar zlých snů*. 1. vyd. Přel. Linda Bartošková. Praha: Beta, 2016. 472 s.)

PROVOZNÍ
DOBA

Po – Út 9:00–18:00, St z a v ř e n o, Čt – Pá 9:00–17:00

KINO RÝMAŘOV

program na měsíc ČERVEN

SVČ RÝMAŘOV, Okružní 10, 795 01, Rýmařov - tel. 739 001 474, WWW.KINORYMAROV.CZ

Pátek 2. 6. v 19:00 ^{2D}

WONDER WOMAN

/ USA / 2017 / akční, sci-fi, dobrodružný, 141 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 120,-

Ještě než se stala Wonder Woman, podstoupila princezna Amazonek Diana trénink, který z ní udělal neporazitelnou bojovnici. Vyrůstala v chráněném ostrovním ráji až do doby, kdy na jejich pobřeží havaroval americký pilot a vyprávěl jí o masivním konfliktu zuřícím v okolním světě. Diana opouští bezpečí domova s přesvědčením, že dokáže hrozbu zastavit. Diana bojuje po boku mužů ve válce, která má ukončit všechny konflikty, a objevuje plný potenciál svých schopností...

Režie: P. Jenkins, Scénář: M. Goldenberg, Kamera: M. Jensen, Hudba: R. Gregson-Williams

Hrají: G. Gadot, R. Wright, Ch. Pine, C. Nielsen, D. Thewlis, E. Anaya a další.

Sobota 3. 6. v 15:30

PIRÁTI Z KARIBIKU: SALAZAROVA POMSTA

/ USA / 2017 / akční, fantasy, komedie, 129 min.

/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 120,-

V dalším pokračování svých fantastických dobrodružství se kapitán Jack, ke kterému se štěstěna opět jednou nemilosrdně obrátila zády, ocitá tváří v tvář bandě smrtících pirátských duchů pod vedením strašlivého kapitána Salazara, kterým se podařilo uniknout z Dáblava trojúhelníku a jejichž jedinou touhou je připravit o život každého piráta - a zejména Jacka. Jackovou jedinou nadějí na přežití je bájný Poseidonův trojzubec, ale pokud má mít šanci ho nalézt, musí přesvědčit ke spolupráci Carinu Smythovou...

Režie: J. Rønning, E. Sandberg, Scénář: J. Nathanson, Hudba: G. Zanelli

Hrají: J. Depp, G. Rush, O. Bloom, J. Bardem, K. Scodelario, B. Thwaites a další.

Sobota 3. 6. v 19:00 ^{3D}

WONDER WOMAN

/ USA / 2017 / akční, sci-fi, dobrodružný, 141 min.

/ český dabing / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 140,-

Ještě než se stala Wonder Woman, podstoupila princezna Amazonek Diana trénink, který z ní udělal neporazitelnou bojovnici. Vyrůstala v chráněném ostrovním ráji až do doby, kdy na jejich pobřeží havaroval americký pilot a vyprávěl jí o masivním konfliktu zuřícím v okolním světě. Diana opouští bezpečí domova s přesvědčením, že dokáže hrozbu zastavit. Diana bojuje po boku mužů ve válce, která má ukončit všechny konflikty, a objevuje plný potenciál svých schopností...

Režie: P. Jenkins, Scénář: M. Goldenberg, Kamera: M. Jensen, Hudba: R. Gregson-Williams

Hrají: G. Gadot, R. Wright, Ch. Pine, C. Nielsen, D. Thewlis, E. Anaya a další.

Středa 7. 6. v 19:00

Z PAŘÍŽE DO PAŘÍŽE

/ Francie, Kanada / 2017 / válečný, drama, 110 min.

/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 110,-

Bratři Maurice a Joseph jsou kluci, kterým žádná lumpárna není cizí, a protože bydlí v Paříži, mají příležitost pro svá klukovská dobrodružství více než dost. Bohužel jim do dětských her a radostí zasáhne tvrdý osud. Jednoho dne jim totiž maminka musí na kabáty přišít žluté hvězdy. Francie je okupována německou armádou a nacistická správa pítvruze. Židům v Paříži už jde o život, a tak tatínek rozhodne, že kluci musí uprchnout do dosud neokupované zóny na jihu Francie...

Režie a scénář: Ch. Duguay, Kamera: Ch. Graillet, Hudba: A. Amar

Hrají: Ch. Clavier, C. Domboy, P. Bruel, E. Zylberstein, K. Adams a další.

Sobota 10. 6. v 16:00

ŠPUNTI NA VODĚ

/ ČR / 2017 / komedie, rodinný, 83 min.

/ česká verze / mládeži přístupný / vstupné: 100,-

Rodiče bratrů Igora (Jiří Langmajer) a Davida (Hynek Čermák) chystají zlatou svatbu. Z Kanady přiletá jejich bratranec Ondra (Pavel Liška), povahou tak trochu dobrodruh. Bratry napadne, že nejlepší by bylo vyrazit za rodiči na kánoích po řece jen ve třech, tak, jako za starých časů. Jenže od dob společných spanilých jízd se leccos změnilo. Třeba to, že Igor a David jsou ženatí a mají děti. Uvitací večere pro Ondru, který přijíždí se svou mladou přítelkyní Zlaticou, se nezadržitelně mění v katastrofu...

Režie: J. Chlumský, Scénář: M. Bystroň, Kamera: P. Berkovič, Hudba: O. Brousek

Hrají: H. Čermák, A. Polívková, T. Vilhelmová, J. Langmajer, P. Liška a další.

Sobota 10. 6. v 19:00

MUMIE

/ USA / 2017 / akční, fantasy, horor, 115 min.

/ český dabing / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 150,-

Začneme v Egyptě před dvěma tisíci lety, kde se velmi ambiciózní princezna Ahmanet (Sofia Boutella) chystala na převzetí vlády v zemi po svém otci a pro naplnění svého cíle se neváhala spojit s temnými silami a provádět věci, z nichž tuhla krev v žilách. Potrestali ji mumifikací zaživa a pohřbili tak, aby jí nikdo nenašel. Jenže našel. O dva tisíce let později...

Režie: A. Kurtzman, Scénář: B. Ray, J. Spaihts, Hudba: B. Tyler

Hrají: S. Boutella, T. Cruise, R. Crowe, A. Wallis, J. Johnson, J. Botet a další.

Středa 14. 6. v 19:00

SMRTIHLAV

/ Francie, VB, USA / 2017 / válečný, 119 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

Snímek Smrtihlav se od většiny předešlých filmových zpracování s tímto tématem liší. Z výrazné části se totiž zaměřuje také na opačnou stranu barikády na samotného Heydricha. Ten zde není pouhým předmětem atentátu, ale důležitou aktivní postavou. Vedle příběhu Československých parašutistů sleduje film Smrtihlav i jeho život, vzestup a kariéru, kterou ukončil jako jeden z největších prominentů Třetí říše.

Režie a scénář: C. Jimenez, Kamera: L. Tangy, Hudba: G. Rousselet

Hrají: R. Pike, J. Clarke, M. Wasikowska, J. O'Connell, J. Reynor, G. Bell a další.

Čtvrtek 15. 6. v 19:00

EXTRÉMNI RYCHLOST

/ Francie / 2017 / akční, thriller, 94 min.

/ české titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 120,-

Film vypráví příběh dvou bratrů, zlodějí aut, kteří cestují za novou zakázkou na jih Francie, kde se dostanou do hledáčku místního zločineckého bossa. Zloději Andrew a Garrett Fosterovi se specializují výhradně na nejdražší luxusní auta. Byli najati na krádež nádherného Bugatti z roku 1937 v hodnotě několika milionů eur a tak za touto zakázkou směřují na jih Francie. Ale Giacomo Morier, místní zločinecký boss a majitel Bugatti, je chytlí a nebere to vůbec na lehkou váhu.

Režie: A. Negret, Scénář: M. Brandt, D. Haas, Kamera: L. Barès

Hrají: S. Abkarian, A. de Armas, S. Eastwood, G. Weiss, C. Schick, M. Maaskri a další.

Nejlepší hudební výběr!

Rýmařovský
horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Pro projekci jsou potřeba min. 4 platící diváci.

Citát: Nic není těžšího než najít přesnou definici pro to, co je každému jasné.

Eduard Petiška

Známa i neznámá výročí

2. 6. 1927 zemř. **Otto Gutfreund**, sochař (nar. 3. 8. 1889) – 90. výročí úmrtí
3. 6. 1977 zemř. **Roberto Rossellini**, italský filmový režisér (nar. 8. 5. 1906) – 40. výročí úmrtí
4. 6. 1927 nar. **Hana Bořkovcová**, autorka knih pro děti (zemř. 25. 2. 2009) – 90. výročí narození
5. 6. **Světový den životního prostředí – slaví se od roku 1972 z rozhodnutí konference OSN o problémech životního prostředí**
6. 6. 1717 nar. **Ignác František Platzer**, barokní sochař (zemř. 27. 8. 1787) – 300. výročí narození
6. 6. 1987 zemř. **Eduard Petiška**, spisovatel a překladatel (nar. 14. 5. 1924) – 30. výročí úmrtí
6. 6. 2007 zemř. **Miroslav Smotlacha**, mykolog, popularizátor houbařství (nar. 22. 9. 1920) – 10. výročí úmrtí
7. 6. 1847 zemř. **Šebestián Hněvkovský**, spisovatel a národní buditel (nar. 19. 3. 1770) – 170. výročí úmrtí
8. 6. **Světový den oceánů – vyhlášen na Konferenci o životním prostředí v Riu de Janeiru v roce 1992**
9. 6. 1907 nar. **Oldřich Králík**, literární historik, kritik a textolog (zemř. 20. 8. 1975) – 110. výročí narození
10. 6. **Významný den ČR – Vyhlazení obce Lidice v roce 1942**
11. 6. 1717 nar. **Jan Václav Stamic**, skladatel (zemř. 27. 3. 1757) – 300. výročí narození
11. 6. 1987 zemř. **Eduard Hofman**, režisér animovaných filmů (nar. 16. 5. 1914) – 30. výročí úmrtí
12. 6. 1997 zemř. **Bulat Okudžava**, ruský spisovatel a písničkář kavkazského původu (nar. 9. 5. 1924) – 20. výročí úmrtí
14. 6. **Světový den dárců krve – vyhlášen Světovou zdravotnickou organizací a dalšími zdravotnickými federacemi**
14. 6. 1927 zemř. **Jerome Klapka Jerome**, anglický spisovatel a novinář (nar. 2. 5. 1859) – 90. výročí úmrtí

Udělejte něco pro své zdraví a podpořte zvířátka v nouzi!

BĚH MĚSTEM

9. června 2017 Rýmařov

15:00 Prezence

17:00 Start dětských kategorií

17:30 Start kategorií 11 a více let

Kategorie: 0-7 let 250 m

8-10 let 750 m

11-14 let 1,5 km

15 let a starší 4,5 km

Startovné: 10 let a mladší zdarma

11-14 let 30 Kč

15 a více let 70 Kč

Veškerý výtěžek je věnován Moravskoslezskému spolku na ochranu zvířat. V ceně startovného je pamětní list a silikonový náramek. Pro první tři v kategorii věcné ceny, medaile, diplomy.

2. ročník

Pomáháme v případech týrání či zanedbávání zvířat, poskytujeme jim péči a hledáme opuštným zvířátkům nové domovy. Přemluvíme za Vás, pokud chcete získat zvířátko, které potřebuje pomoc. Pokud máte nějaké zvířátko, které potřebuje pomoc, napište nám na www.mssoz.cz nebo www.svcrymarov.cz nebo www.rymarov.cz.

Během dne bohatý doprovodný program v rámci Dne města 2017.

SVC RÝ

NABÍDKA LETNÍCH TÁBORŮ

2017 léto plné zážitků

Středisko volného času SVC

Okružní 10, Rýmařov

Příměstský tábor plný hudby a tance

Termín 10.7.–14.7.2017

Čas 9:00-15:30 Dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.

Cena 1 100 Kč Zahrnuje vstupné, jízdné, pedagogické vedení, obědy, pitný režim, materiál.

Program Tábor zaměřený na tanec, výlet, drobné tvoření.

Věk 5–15 let

Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlovamarcela@seznam.cz

Horolezecký tábor

Termín 12.7.–15.7.2017

Místo Rabštejn

Cena 1 900 Kč Zahrnuto lektorné, strava, doprava, ubytování.

Program Základy a zdokonalování horolezeckých dovedností na skalách, sportovní hry, večerní táboračky, celotáborová hra, stezka odvahy, malé lanové centrum, střelba z luku atd.

Věk 8–18 let

Kapacita 15 dětí

Informace Jakub Vala, 737 751 283, grafika.svc@seznam.cz

Prázdninové putování

Termín 17.7.–21.7.2017
Čas 9:00–15:30 Dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.
Cena 1 100 Kč Zahrnuje vstupné, jízdné, pedagogické vedení, obědy, pitný režim, výtvarný materiál.
Program Hry, sportování, putování, plavání, výlet: Zlatokopecký skanzen – Zlatorudné mlýny, Rozhledna na Biskupské kupě.
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlovamarcela@seznam.cz

Fun and fitness week

Termín 24.7.–28.7.2017
Čas 9:00–16:00
Cena 1100 Kč Obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor.
Program Kolo, lezení, lanové aktivity, in-line, bazén, tanec, hry a hrátky s angličtinou.
Věk 9–15 let
Informace Andrea Továrková, tel.: 724 643 022, andrea.tovarkova@gmail.com

Outdoorový tábor V.

Termín 31.7.–4.8.2017
Čas 9:00–16:00
Cena 1 100 Kč Zahrnuje vstupné, jízdné, pedagogické vedení, obědy, pitný režim, permanentku do bikeparku.
Program Týden plný sportu, výletů na kole, bikepark, horolezectví, lanové aktivity a překvapení.
Věk 8–15 let
Informace Jakub Vala, 737 751 283, grafika.svc@seznam.cz

Příměstský tábor Barevný týden

Termín 7.8.–11.8.2017
Čas 9:00–15:30 Dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.
Cena 1 100 Kč Zahrnuje vstupné, jízdné, pedagogické vedení, obědy, pitný režim, výtvarný materiál.
Program Hry, sportování, plavání, bowling, výlet: Lázně Jeseník.
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlovamarcela@seznam.cz

Příměstský tábor pro šikovné děti I.

Termín 14.8.–18.8.2017
Čas 9:00–15:30 Dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.
Cena 1 100 Kč Zahrnuje vstupné, jízdné, pedagogické vedení, obědy, pitný režim, výtvarný materiál.
Program Plavání, hry, sportovní aktivity, bowling, výlet: Lesní ekostezka Švagrov.
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlovamarcela@seznam.cz

Příměstský tábor pro šikovné děti II.

Termín 21.8.–25.8.2017
Čas 9:00–15:30 Dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit.
Cena 1 100 Kč Zahrnuje vstupné, jízdné, pedagogické vedení, obědy, pitný režim, výtvarný materiál.
Program Hry, sportovní aktivity, plavání, deskové hry, výlet: Dolní Morava – Mamutíkův vodní park, Stezka v oblacích.
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlovamarcela@seznam.cz

Keramicko-výtvarné sympozium – Setkání s Leonardem da Vinci

Termín 28.8.–1.9.2017
Čas 9:00–15:00
Cena 1 100 Kč Zahrnuje pedagogické vedení, obědy, pitný režim, výtvarný materiál.
Program Nakreslíme dívčí portrét, v pleťovém křídle, budeme malovat na sklo, tkát malou taštičku, vyrábět sadu šperků.
Kapacita 16 dětí
Informace Eva Kudláková, 554 621 111, kudlakova@seznam.cz

OBSAZENO

Městské muzeum a Galerie Octopus

MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV

**HERBERT
DLOUHY**
Otevřená brána

Výstava u příležitosti
zrestaurování
plastiky Otevřená
brána na ulici
Julia Sedláka

8/6 – 2/7/2017

Muzeum Rýmařov GALERIE PRANÝR

**Program slavnostního zahájení zámecké sezóny!
CELOROČNÍ PROJEKT ZUŠ RÝMAŘOV na téma PTAČÍ SVĚT**

**3. června 2017
ZÁMEK JANOVICE**

expozece loutek Rýmařovské pověsti, expozece řemesel Nedělní školy Stránské, Kouzelné Buřinky, výstava výtvarných prací školek a škol Rýmařovska, keramického a výtvarného kroužku SVC Rýmařov, výtvarný workshop / keramická dílna občerstvení / řemeslný jarmark / vědomostní a sportovní soutěže lesní pedagogika a prezentace regionálních produktů / projížďky na koni

PROGRAM

od 11 hodin řemeslný jarmark

13:00 slavnostní zahájení

13:30-15:00 pásmo ZUŠ Rýmařov

15:00-16:00 vystoupení mateřských školek

16:30-17:30 Divadlo Tramtarie: Hugo z hor

17:30-18:15 hud. vystoupení Silesia (Opole)

18:30-19:30 hudeb. vystoupení Vox Montana

19:30-20:15 hudeb. vystoupení Calata

20:15-21:00 hudeb. vystoupení Silesia (Opole)

21:00-21:45 hudeb. vystoupení Calata

22:00 ohňová show Postrpoi

foto: Petr Salinger

Akce probíhá v rámci projektu „Kulturní sblížení“, který je spolufinancován z fondu mikroprojektů Euroregionu Praděd.

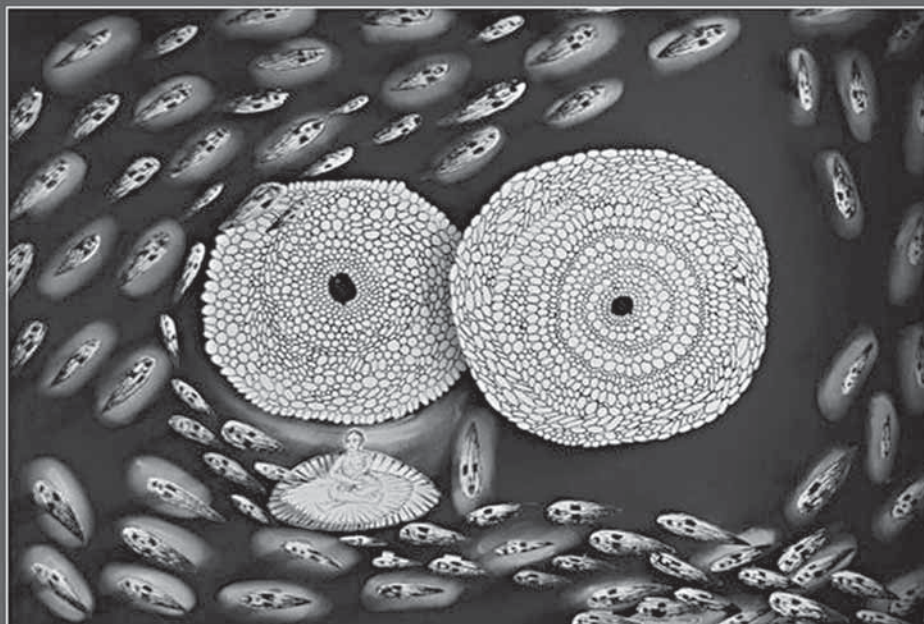

PRĚKRAČUJEME HRANICE
PRĚKRAČUJEME GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

FOND MIKROPROJEKTŮ

DAVID CAJTHAML

Srdečně vás zveme
na zahájení výstavy
obrazů, kreseb a grafiky
Davida Cajthamla

výstava bude otevřena
od 2. 6. do 2. 7. 2017

vernisáž zahájí
2. 6. v 17 hodin
Chruďoš VALOUŠEK

součástí vernisáže bude
koncert skupiny DF

DEKADENT FABRIK

Ptačí noc v rýmařovském muzeu

**I letos se Městské muzeum Rýmařov svým programem zúčastnilo celorepublikového Festivalu muzejních nocí, který pořádá Asociace muzeí a galerií ČR ve spolupráci s Ministerstvem kultury. V Rýmařově již dvanáctá Muzejní noc proběhla v pátek 19. května. A opět byla zaměřena na jedno téma – Ptačí svět – celoroční leitmotiv, jenž bude formou výtvarné výstavy slavnostně představen ta-
ké 3. června na janovickém zámku.**

Pro žáky ze školní družiny ZŠ Rýmařov na ulici 1. máje a děti s rodiči byl přichystán zajímavý program, složený z vědomostně-výtvarných úkolů. Akci zahájil literárně-dramatický obor ZUŠ Rýmařov svým autorským divadelním představením *Zprávičky z ptačí hubičky*, které děti pobavilo, rozmluvilo, rozpálalo a dokonce i rozhýbalo. Poté se děti samostatně či s rodiči rozprchly hledat jednotlivá stanoviště rozptýlená po celé budově muzea, na kterých musely plnit úkoly: poznat druhy ptáků, přiřadit samičky k samečkům, vytvářet hnízda, objevit kukaččí vajíčka,

poznat peří ptáků, vymyslet nový ptačí druh či abstraktně zobrazit ptačí zpěv. Děti se také dozvěděly, co sypat ptákům v zimě na krmítka. Když obešly všechna stanoviště a splnily všechny úkoly, z pracovních listů jim pracovníci a přátelé muzea vytvořili sešit, do kterého mohou doma kdykoli nakouknout či se jím pochlubit rodině a kamarádům. Za aktivní nasazení dostali účastníci sladkou, barevnou a svítivou odměnu.

I letos v rámci této akce v muzeu přespalo zhruba dvacet dětí ze školní družiny, pro které byla tato zkušenost novým zážitkem. Pracovníci muzea děkují za úspěšnou spolupráci vychovatelkám Miroslavě Dobrevové a Miluši Podušelové, učitelce Silvii Jablončikové a jejím žákům ze ZUŠ Rýmařov a také všem přátelům a rodinným příslušníkům, kteří se na Muzejní noci podíleli.

Michal Vyhliďal, Městské muzeum Rýmařov

Fota: Martin Vyhliďal

Jazzclub

JazzHec: Valašský jazz s rýmařovskou stopou

V sobotu 20. května večer se na pódiu velkého sálu SVČ opět otevřel rýmařovský jazzový klub. Jeho hosty tentokrát byli muzikanti z Valašska s nikoliv nevýznamným vztahem k Rýmařovu. Jeden ze zakládajících členů kapely JazzHec, saxofonista Jaromír Kužela, je totiž místním rodákem a do města svého dětství se rád vrací.

Jaromíra Kuželu si domácí posluchači možná vybaví jako člena rodinného bandu Kuželových, který v 80. a 90. letech tvořili Josef Kužela a jeho tři děti Vít, Jaromír a Lenka. Společně hráli na rodinných oslavách i větších společenských událostech včetně Plesu muzikantů v tehdejší Domě kultury. Jaromír Kužela navštěvoval místní lidovou školu umění, byl žákem Petra Štverky a od jedenácti let účinkoval v dechovém orchestru Pionýrka pod taktovkou Jaroslava Volocha, poté v Podolance i v dechovce Zdenka Kalába. Věnoval se samozřejmě i klasické hudbě, po základní škole zamířil na Janáčkovu konzervatoř do Ostravy a poté přijal angažmá v Moravské filharmonii Olomouc. Nakonec ho ale uhranul jazz. V současnosti působí jako učitel hry na

dechové nástroje na Základní umělecké škole Alfréda Radoka ve Valašském Meziříčí a jako dirigent dětského jazzového orchestru JazzZUŠák. Kromě toho účinkuje jako jazzový saxofonista, od roku 2001 ve vsetínské formaci Jazzevčík Jaromíra Bazela st. a od roku 2005, kdy se společně s dalšími dvěma mladými členy bandu, klávesistou Jaromírem Bazelem ml. a kontrabasistou Pavlem Budíkem, od Jazzevčíku odtrhli, ve vlastní kapele JazzHec.

„Hrajeme si pro radost a děláme si ze sebe legraci, takže název se dá vysvětlit i jako jazz nevážně,“ vysvětluje Jaromír Kužela. Nejde ale rozhodně o nějakou recesi, kapela je složena z vynikajících hudebníků a ani její repertoár netvoří žádné výstrelky nebo experimenty. Čerpá především z jazzových standardů (Miles Davis, Chuck Berry, Dizzy Gillespie), které doplňují jazzové úpravy známých skladeb (na koncertu zazněla Stingova píseň *Fragile*) v perfektním, ale současně uvolněném a zvukově dokonale vyrovnaném přednesu.

Záhy po vzniku JazzHec se k triu připojil bubeník Lukáš Vaculík a mladá zpěvačka Klára Blažková, úspěšná interpretka lidových písní. Tak vznikla formace JazzHec & vocal. Zvukovou barevnost ještě roz-

šířil baskytarista Martin Maloš, který kapele umožnil posunout se k modernějšímu zvuku, a aby toho nebylo málo, před mikrofon se během některých koncertů postavila Ivana Kandráčková a za bicí usedl mladý bubeník Štěpán Marek. Sestava je tak velmi variabilní a doslova připravená na všechno.

V Rýmařově se JazzHec představili v instrumentální podobě i se sytým mezzosopránem Kláry Blažkové, za který by se nemusela stydět ani v zámoří. Během večera se na jevišti několikrát vystřídal kontrabas s baskytarou, takže si posluchači mohli vychutnat obě polohy. Ani s baskytarou to ovšem nebyl žádný „odvaz“, po celý večer JazzHec vyšívali na vlně pohody a bezstarostnosti, vytvářeli příjemnou, nekompli-

kovanou náladu, jaká by mohla provázet třeba taneční večer, večeri v lepší restauraci nebo být hudební kulisou kdekoliv, kam se člověk přijde odreagovat a zapomenout na shon tam venku.

Tutéž harmonickou atmosféru JazzHec zachytili i na své první nahrávce, kterou vydali k desátým narozeninám kapely. „CD jsme kvůli lepšímu zvuku natáčeli na magnetofonový pás. Všichni najednou a bez stříhání, protože na magnetáku se stříhá špatně,“ popisuje Jaromír Kužela a dodává: „Jsem moc rád, že jsem si mohl v Rýmařově zase zahrát, ale hlavně jsem rád, že město kulturně žije, kulturák je hezky opravený, náměstí je krásné, o Vánocích zvlášť! Jezdím sem rád nejen kvůli rodičům. Je tu prostě hezky.“ ZN

Victoria Klewin Band

Victoria Klewin (UK) – zpěv, Adam Tvrdý – kytara
Jan Jakubec – baskytara, Tomáš Hobzek – bicí

www.jazzdoregionu.cz
www.vk-ft.com
booking: +420 603 358 918

britská zpěvačka inspirovaná soulem, blues & jazzem

RÝMAŘOV 16. 6. velký sál ve 20:00

vstupné: 140,- / důchodci, studenti, ZTP 100,-
www.svcrymarov.cz/jazzclub

Organizace a spolky

Seniorky oslavily svátek matek s Diakonií

Jako každým rokem i letos pořádala Diakonie ČCE – středisko v Rýmařově Den matek. V úterý 16. května se seniorky z Rýmařova a okolí sešly ve velkém sále SVČ, aby prožily hezké odpoledne.

Po úvodní řeči zástupkyně ředitelky střediska Marcely Maňurové zahájily program děti z MŠ na ulici 1. máje pod vedením zástupkyně ředitelky Evženie Resnerové, učitele Petra Andrše a školní asistentky Kateřiny Mervové tancem, zpěvem a recitací a rozdaly hostům drobné dárky z keramiky, které samy vyrobily. Po nich se představili žáci tanečního oboru ZUŠ pod vedením Aleny Tomeškové, kteří také sklídili potlesk. Na závěr příjemně stráveného odpoledne a podvečera seniorkám zahráli k tanci a poslechu Ludmila Sigmundová a Vladimír Bulko neboli duo Akord.

Foto a text: Ilona Nýřní
Diakonie ČCE – středisko v Rýmařově

Mahen zve na pohádku

Po roční odmlce přináší rýmařovský divadelní spolek Mahen divákům zcela novou pohádku s písničkami *O princezně, která snášela zlatá vejce*. Režie se ujal dlouhodobý člen Mahenu Zdeněk Vodička, herec, který doposud odehrál dvacet tři inscenací a v roce 2003 režíroval divadelní hru *Peklo v hotelu Westminster*.

Pohádka Jaroslava Koloděje vypráví o mladém princovi, jež rádce a královský dohazovač nutí do svatby s princeznou, která musí splňovat jednu drobnou podmínku. Toho se chopí dvě umíněné princezny, které se rozhodnou tuto podmínku obejít lstí. Jenže jejich plán se začne hroutit,

když na zámek přijde mladá dívka se svojí tetou. A tak je najednou celé království vzhůru nohama a taškařice dojde k překvapivému závěru. Premiéra se uskuteční **20. června v 17:00 v budově Městského divadla Rýmařov** na Divadelní ulici. Lístky jsou v předprodeji v Informačním centru na náměstí a vstupné je 50 korun. O hudbu a zvuk se postaral Petr Laštuvka, o světla Jan Halínek, nápovědou je Dagmar Korytářová a výrobu kulís zajistili žáci ZUŠ Rýmařov pod vedením Martiny Kohoutkové.

Pavel Konštický, Martin Holouš, ADS Mahen

Ve Stránském křtili jehňata

V sobotu 20. května se na farmě Vladimíry a Romana Křenkových křtilo dvaatřicet jehňat. Za kmotry jim přišly a ceduličky se jménem předaly děti.

Letošní křest nově narozených jehňat na farmě ve Stránském byl v pořadí jedenáctý. Právě v roce 2006 to byla jedna z prvních akcí, kterou Křenkovi začali pro návštěvníky pořádát. Dnes je už farma a Nedělní škola ve Stránském zapsána do povědomí široké veřejnosti.

„Od 2. března do 2. dubna se dvacet našim ovečkám narodilo pětatřicet jehňat, dochovali jsme jich dvaatřicet. Letošní přírůstky jsou opravdu nádherné, dokonce se čtyřikrát narodila trojčata,“ prozradila po náročném křtu Vladka Křenková. Její manžel Roman mezitím předvedl praktickou ukázkou stříhání ovce. „Nebude to na čas ani ve stejné rychlosti, jak to dělají australští stříhači, půjde o ryze praktickou ukázkou, jak ve Stránském stříháme ovečky,“ sdělil návštěvníkům Roman Křenek, kterému stříhání šlo od ruky. „Stříháme dvakrát ročně a z jedné stříže je to zhruba 1,20–1,50 kg vlny, kterou zpracujeme úplně všechnu, i když je hrubá. Díky tomu, že je vlna hrubá, mohou být ovce stále venku,“ doplnila Vladka Křenková. Zatímco dospělí obdivovali práci stříhače, nejmladší návštěvníci se zapojili do připravených her a následně si společně poseděli u táboráku a opekli špekáčky.

Všechna jehňata mají už nové majitele, a to hlavně díky tomu, že Křenkovi začali s ovce jezdit na výstavy. Z letošní květnové výstavy hospodářských zvířat v Brně přivezli stříbrnou medaili. Mají ale úspěchy nejen v chovu valašské ovce, získali také několik ocenění Moravskoslezského kraje za společenskou odpovědnost. Letos obsadila zapsaná společnost Stránské manželů Křenkových třetí místo v kategorii Veřejný sektor do 50 zaměstnanců. Slavnostní udílení cen osmého ročníku soutěže se konalo v úterý 16. května v Dole Hlubina ve Vítkovicích a ceny předával hejtman Moravskoslezského kraje

Roman Křenek předvedl praktickou ukázkou stříhání ovce

ads
MAHEN
uvádí pohádku Jaroslava Koloděje

**O PRINCEZNE,
KTERÁ SNÁŠELA
ZLATÁ VEJCE**

Režie
Zdeněk Vodička

Hrají
Radka Kolářková, Martin Holouš, Jan Steiner,
Helena Papajová, Pavla Zieglerová ml., Zdeněk
Rozchlý, Karolína Kolářková, Jana Páčeková,
Bartoloměj Bachura, Ondřej Hanuš, Sára Štamberová
a Barbora Laštuvková

Zvuk: Petr Laštuvka, Světla: Jan Halínek, Kulisy: ZUŠ Rýmařov

Premiéra 20. června 2017
Městské divadlo Rýmařov / Vstupné 50 Kč / 17:00 hod.

20 let
ZUŠ Rýmařov a Variace ZUŠ

M. Struhárová, J. Pupíková, E. Holubová, E. Máčková, Z. Dulajová, P. Pleský, I. Orságová,
M. Matulová, J. Kučera, D. Kučerová, J. Kopečková, P. Raška, J. Raška, Z. Rychlý

Vás srdečně zvou na

Letní koncert
duchovní hudby

v neděli 25. června 2017 v 16:00 hod.

kaple V Lipkách, Rýmařov

Vstupné dobrovolné

Ivo Vondrák, který zdůraznil, že oceněné firmy i jednotlivci dělají pro kraj a jeho občany mnohem více, než jim ukládá zákon.

„Letos jsme se zapojili do této akce již potřetí a myslím, že reprezentujeme

Rýmařovsko docela dobře, když jsme před dvěma lety získali 1. místo. Loni se vyhlášovalo trošku jiným způsobem, přesto jsme byli mezi nejlepšími na 2. až 5. místě. Takže pokračujeme na bedně,“ dodala Vladka Křenková. JiKo

Děti vymyslely jména a ovečky pokřtily

Vladka Křenková převzala od hejmana MS kraje ocenění za společenskou odpovědnost
Foto MSK: Jiří Zerzoň

LÉTO NA JASANCE 2017

TÁBOR PRO DĚTI 6-15 LET

- SKVĚLÍ KAMAKKÁDI
- KÁŽDÝ DEN NA KONĚ
- CELOTĚBOROVÁ HRA
- TVOŘENÍ

SVEZENÍ NA KONĚ KDYKOLI

TERMÍNY:
9.7. - 16.7.
23.7. - 30.7.

usedlost. jasanka @ seznam.cz
725 969 527
Albrechtice u Rýmařova 30

Zachránili byste život?

Tak nám jej pomozte zachránit!

Navštivte 17. června v Bruntále bazárek kočiček bez domova. Veškerý výtěžek přispěje mickám na krmivo, stelivo, léky, úklid a další nezbytnosti.

Bazar bude otevřen od 11 do 15 hodin.

Změna nepřijde, pokud budeme čekat na někoho jiného nebo na jinou dobu.

My jsme ti, na koho čekáme. My jsme změna, kterou hledáme.

Budeme Vám velmi vděční, i pokud přispějete přímo krmivem, dekami, stelivem nebo nějakou korunkou. Přijďte se podívat na kočičky, pomazlit se a třeba si nějakou vyberete.

Lásku, kterou dáte, Vám zvíře stokrát vrátí.

Kočky Bruntál, z. s.
Žlutý kopec 3, Bruntál
Tel.: +420 776 839 044
Č. účtu: 236711407/0300

Turistický kalendář KČT, odbor TJ Břidličná – 2. pololetí 2017

Nabídka platí pro členy KČT i ostatní zájemce, vítání jsou rodiče s dětmi!

So 1. 7. Rychlebské hory, Ramzová – Smrk
Auta nebo vlak 5:08 Vede Horňáčková

14.–20. 7. Rakousko – Jižní Tyroly – Jerzens
Zájezd, bus, chatky Vede Mana

5.–12. 8. Expedice Vysoké Tatry, vysokoh. tur.
Vlak Vede Šnyrch

25.–28. 8. Zájezd Slovenský ráj – Velký a Malý Kysel
Bus Vede Horňáčková

So 2. 9. Za Huzovským škopkem
Bus Břidličná 7:05 do Huzové

So 9. 9. Rýmařovská 50
Vlak 7:28 do Rýmařova

So 23. 9. Ramzová – Obrří skály – Ramzová
Bus nebo auta Vede Doleželová

So 7. 10. Jiříkov – Hutov – Stránské – Břidličná
Bus 6:45 Rým., bus Jiříkov 7:25 Vede Mana

So 21. 10. Bílý Potok – Karlíny kameny
Auta Vede Mana

So 28. 10. Podzimní vycházka
Překvapení indiánského náčelníka Bělóše

So 11. 11. Pytláckým chodníčkem
Vede indiánský náčelník Bělóš

17.–19. 11. Poslední puchýř Bučovice
Vlak Příhlásky do 1. 9. Vede Holešová

So 2. 12. Přerovský travers, 14 km
Bus 7:05, vlak Vede Horňáčková

Čt 28. 12. Výroční schůze KČT, odbor TJ Břidličná, areál biatlonu
Zahájení v 16:30

31. 12. 20. ročník – Silvestrovský výstup na Stránský vrch, 725 m, celostátní akce
Sraz v 9:30, zastávka ČD Břidličná
Individuální výstup: Ryžoviště, Stránské, Rýmařov, Vajgllov. Vrchol 11:30–12:30

Změna programu vyhrazena!

Příhlásky: Holešová J., tel. 597 431 554
Příhlásky: Horňáčková L., tel. 605 975 512
E-mail: ludmilahornackova@seznam.cz
Rakousko: Mana O., tel. 775 284 140
<http://www.kct-bridlicna.4fan.cz>

SDH
Janovice

Goutěž je zařazena do
Hasičské ligy Praděd
www.hi-pradec.cz

Rýmařov

**POŘÁDÁ SOUTĚŽ
HASIČSKÝCH DRUŽSTEV V POŽÁRNÍM ÚTOKU**

V KATEGORII MUŽŮ: XVIII. ROČNÍK MEMORIÁLU JIŘIHO PITNERA
V KATEGORII ŽEN: VIII. ROČNÍK MEMORIÁLU LUBOMÍRA MOJŽIŠKA

KDY: 10. ČERVNA 2017 OD 10:00
KDE: HRŠTĚ V ZÁMECKÉM PARKU JANOVICE

PRAVIDLA: DLE PRAVIDEL HASIČSKÉ LIGY PRADĚD (2B)
REZERVACE STARTOVNÍHO PORADÍ: WWW.FIRESPORT.EU

TĚŠÍME SE NA VAŠI ÚČAST A SRDEČNĚ VÁS ZVEMĚ DO JANOVIC
NA SKVĚLOU ZÁBAVU A BOHATÉ OBČERSTVENÍ

X-flame KATR. NEVRELA jakub kvařil

DĚTSKÝ DEN NA TÉMA DIVOKÝ ZÁPAD

HOSPODA NA KLUIŽŠTI

V SOBOTU 17. ČERVNA

soutěže a mnoho dalšího pro děti
večerní zábava pro dospělé

Moravskoslezský
kraj

POZVÁNKA

Príspevková organizace
Moravskoslezského kraje

V době konání 6. ministerské konference Světové zdravotnické organizace (WHO)
proběhne v celém Moravskoslezském kraji akce „Zdravý týden“.

Dětský domov Janovice u Rýmařova, příspěvková organizace,

Rýmařovská 34/1, Janovice, 793 42, Rýmařov

se do Zdravého týdne zapojí **dne 14.6.2017,**

kdy uspořádá den otevřených dveří

dopoledne od 8.00 do 11.00 hod a odpoledne od 15.00 do 17.00 hod.

V rámci dne otevřených dveří bude výstavka výtvarných prací a také vystoupí děti s

krátkým programem.

Těšíme se na vaši návštěvu.

Plán poutí rýmařovského farního obvodu na rok 2017

Ferdinandov	Navštívení Panny Marie	4. 6.	10:00	
Tvrdkov	sv. Antonína	18. 6.	10:00	
Kněžpole	Narození sv. Jana Křtitele	25. 6.	8:30	
Dobřečov	Narození sv. Jana Křtitele	25. 6.	10:00	
Malá Štáhle	Narození sv. Jana Křtitele	25. 6.	11:30	P. Mgr. ICLic. František Zehnal, ThD., děkan
Stříbrné Hory	sv. Anny	16. 7.	10:00	
Horní Město	sv. Maří Magdaleny	23. 7.	11:00	P. Mgr. Karel Rechtenberg, administrátor
Ondřejov	sv. Anny	30. 7.	11:15	
Ruda u Rýmařova	Panny Marie Sněžné	6. 8.	9:00 11:00 13:00	Mons. František Václav Lobkowicz, biskup Křížová cesta
Huzová	sv. Jiljí	3. 9.	8:30	
Jamartice	Narození Panny Marie	10. 9.	11:15	
Stará Ves	Povýšení sv. Kříže	17. 9.	10:30	
Skály	sv. Václava	28. 9.	10:00	
Rýmařov	sv. archanděla Michaela	1. 10.	9:00	P. Mgr. Jaroslav Marcin Slawicki, administrátor
Stránské	sv. Kateřiny Alexandrijské	12. 11.	10:00	
Rešov	sv. Kateřiny Alexandrijské	12. 11.	11:15	

www.rymarovskafarnost.wz.cz Telefon: 776 110 766

Western Arts Club Program akcí v kempu Indiana v Rýmařově-Janovicích sezóna 2017

- 3. června Dětský den v kempu Indiana**
 – začátek v 14:00 u westernové školy
 – atrakce pro děti, soutěže o ceny, skákací hrad, trampolína
 – doprovodný program s animátory, dětská diskotéka
- 10. června Westernová škola – bič**
 – začátek v 14:00 u westernové školy
 – výuka ovládnání biče pro děti i dospělé s profesionálem
 – soutěž pro začátečníky o věcné ceny
 – 19:00 divadelní představení *Limonádový Joe* (Pradivadlo)
- 1. července 4. dekorování znalců ČR**
 – začátek v 14:00 v areálu muzea Turistických známek v Janovicích
 – 15:00 vystoupení kapely Happy To Meet (Šumperk) v kempu Indiana
 – 19:00 premiéra divadelního představení *Světáci* (Pradivadlo)
- 20. července 1. repríza divadelního představení Světáci (Pradivadlo)**
 – začátek v 19:00
- 22. července Western Motorbike – 1. ročník srazu motorkářů – začátek v 9:30**
 – přehlídka motorek, spanilá jízda, bohaté pohoštění, zahraje rocková kapela
- (Předprodej vstupenek na divadelní představení v IC Janovice a v MIC na náměstí Míru)

Připomínáme si – 70. výročí odsunu a dosídlení pohraničí

Jiřina Grobarová: Rodiče litovali, že šli do pohraničí

Do Stránského jsme se přistěhovali v dubnu 1946. Bylo mi třináct let. Jeli jsme půjčenou tatrovkou lesem kolem Strálku, rodiče v kabině a já s mladším bratrem vzadu na korbě s nábytkem pod plachtou. Pořád jsme vykukovali ven a říkali si: „Ještě je les,“ a za chvíli: „Ještě je les.“ U nás doma tolik lesů nebylo a navíc auto jelo pomalu a nám se to zdálo jako věčnost.

Přijeli jsme od Holešova. Tatínek pocházel z Hulína a maminka z Hošťálkové u Vsetína. Za svobodna se jmenovala Růžena Češková a byla z velice chudobné rodiny. Byla nejstarší ze tří sester a brzy ztratila matku. Jen co vychodila školu, našel jí její otec zaměstnání u sedláka ve Fryštáku, aby pomohla živit rodinu.

Karel Deskop s koňmi před statkem v Žabárně

Můj tatínek se jmenoval Karel Deskop. Také brzo osiřel, přišel o maminku, když měl rok. Jeho otec byl švec a nemohl se o něj starat. Dal ho tedy k řezníkovi Váhalovi, aby u něj dělal, na co stačil, a vyučil se. V dospělosti pak tatínek nastoupil do továrny podnikatele Miloslava Papežíka, který vyráběl sodovky a limonády na Žabárně u Fryštáku. Pracoval u něj snad dvacet roků jako řidič.

Když se rodiče vzali, bydleli nejprve na Žabárně, u jednoho sedláka na půdě. Ale to nebylo bydlení; tatínek pracoval u Papežíka a pak ještě musel u sedláka odpracovat ubytování. Často ani neměli co jíst. Pak tatínkův šéf našel rodičům prázdný domek mezi Žabárnou a Rackovou. Byli zvyklí na skromné bydlení, ale po nějaké době se museli zase vystěhovat, protože domek nebyl v dobrém stavu. Tata šel za svým šéfem a ten mu sehnal pronájem domku v Martinicích. Byl to velmi malý dům, jen kuchyň a světnice, navíc stavěný z vepřovic. Maminka říkala, že kdyby se něco stalo, sesypal by se nám na

hlavu. I proto se rodiče nakonec rozhodli jít do pohraničí.

Martinice leží tři kilometry od Holešova, kde byla velká kasárna. Během války jsme zažili hodně náletů a bombardování. Museli jsme se pokaždé jít schovat, a protože jsme neměli kryt, chodili jsme k sousedce do sklepa. Starší bratr Jaroslav se učil u řezníka v Holešově; tatínek pro něj chodíval, protože

Karel Deskop (vpravo) jako řidič firmy Papežík

měl strach, aby ho nezastřelili. Stalo se, že se mladí chlapi vraceli ze zábavy v sousední vesnici, Němci je chytili, mučili a zabili, protože je podezřívají, že spolupracují s partyzány. Když přišel konec války, vítali jsme Rusy, protože jsme byli rádi, že to všechno skončí.

Byli jsme čtyři sourozenci: nejstarší Jaroslav, já, mladší Evžen, který v deseti letech zemřel, a nejmladší Ladislav. Tomu bylo teprve šest, když jsme se stěhovali do Stránského.

Po válce se šířila výzva, aby šli lidé do pohraničí. Slibovalo se, že tu budou mít vlastní domy, zařízené byty, hospodářství s dobytčím. Jenže v šestačtyřicátém už byly ty lepší domy pobrané. Tatínek se sem nejprve přijel podívat sám. V Rýmařově potkal známého z Martinic a ten ho lákal: „Pojď do Stránského, víš, jak je tam krásně?“ A náš tata se nechal přemluvit.

Rodiče už na Valašsku žili skromně a tady se zase usadili v takovém starém baráku. V kuchyni byly trámy podepřené, aby nespadly. Byl to ale větší dům, než jsme měli dřív. Měl velkou kuchyň a dvě místnosti, my děti jsme byly rády, že budeme mít vlastní pokoj. Nejdřív se nám ve Stránském líbilo. Až později, když vzniklo JZD, rodiče velice litovali, že do pohraničí šli. Říkali si, že kdyby zůstali u Holešova, mohli se mít líp.

Po válce bylo ve Stránském hodně mladých lidí a dětí, přišlo sem několik rodin od nás a také dost rumunských Slováků. V době, kdy jsme se přistěhovali, tu ještě žili i Němci. Vedle nás bydlela německá rodina, měli asi šest dětí. Tehdy se na Němce nadávalo, a tak jsme i my těm jejich děckám nadávali a oni zase nám. Byli jsme hloupí. Německy jsem se učila od první třídy, a tak jsem jim trochu rozuměla, ale chytila jsem hlavně to, co jsem neměla. Třeba byli hodní. Byli stejně chudobní, žili zrovna tak jako my. Dospěli se k nám chovali

Jiřina Deskopová dvanáctiletá

Svatební foto, Jiřina a Antonín Grobarovi, 1951

Růžena Deskopová

Jiřina Grobarová (vpravo) s dcerou Pavlou a synem Josefem

Jiřina Grobarová na snímku Jindřicha Štreita

dobře, chodili rodičům dokonce radit, jak se mají starat o dobytek. Poradili, jak vyléčit koně z prašiviny. Zůstali ve Stránském snad jen do podzimu a pak odešli. Ledacos poschovávali, protože si to s sebou vzít nemohli. Určitě si mysleli, že se vrátí.

Ve Stránském tehdy byla spousta pěkných domků. Když projíždím Malou Morávkou, říkám si, že Stránské vypadalo úplně stejně. Spousta těch chaloupek ale byla zbourána nebo je nikdo neudržoval. Přijížděli sem i takoví, co domy jen prohledali a vzali si, co se jim ho-

Antonín Grobar při silážování

Když jsme se brali, neměli jsme nic. Můj muž si musel půjčit na svačební oblek od místního obchodníka, moji rodiče byli taky chudobní. Soukromě hospodařili, ale když bratři odešli a já jsem se brzo vdala, zůstali sami. Museli proto vstoupit do JZD. To bylo hrozné. Nedostávali skoro žádné peníze. Mnozí obyvatelé odtud odcházeli na Hanou právě proto, že tam měli šanci dostat vyšší platy. Moji rodiče zůstali tady, neměli kam odejít. Otec jezdil v JZD s koňmi. Družstvu se ale nedánilo a brzy ho převzaly Státní statky. Tatínek pak pracoval u statků jako hlídač a maminka na váze.

Antonín Grobar, v pozadí kostel ve Stránském

Před vepřínem ve Stránském

Fota: archiv J. Grobarové

dilo. Zvláště pokud měli jinde zázemí, tak jen pobrali, co našli, a zase odjeli. Když našli nějaký stroj, hleděli ho ve vnitrozemí prodat. Zůstali tu jen chudí lidé, kteří sem přišli za prací. Třeba můj manžel Antonín Grobar přišel ze Slovenska, od Bardějova, z vesnice Stebnicka Huta. Přišel sem jako mladý kluk, nejprve do Pardubic, pak do strojírny v Uničově a nakonec do Stránského. Pracoval i v Kněžpoli u Šopíka, s nímž byl do rodiny. Tady jsme se seznámili a vzali se. Jeho rodiče byli nešťastní, když jim oznámil, že si bere Češku. Všichni Slováci z jeho vesnice, kteří sem přišli, odtud nakonec zase odešli, jen on tady se mnou zůstal celý život.

Do školy jsem chodila do Rýmařova, na měšťanku v bývalém klášteře na Sokolovské ulici, kterou vedl pan učitel Jaroslav Němec. Autobus nejedl, vozila nás větřieska ze statků anebo jsme chodili pěšky. Dneska by děti pěšky nešly ani za svět. Po měšťance všichni, kdo zůstávali na hospodářství, museli jít na zemědělskou školu. Ta sídlila v Rýmařově tam, kde dnes. Na praxi jsme chodili k panu Fojtovi do Jamartic. V sedmnácti letech jsem dokončila školu a v osmnácti jsem se vdávala. Nejprve jsme měli svatbu na úřadě se starostou Chronkem a teprve za čtrnáct dnů obřad v kostele ve Stránském. Oddával nás kněz z Huzové. Do Stránského sice jezdil kněz z Ryžoviště, ale tehdy zrovna zemřel a nebyla za něj náhrada, proto přijel farář z Huzové. Jsme věřící rodina, všechny děti jsou pokřtěné v kostele ve Stránském a v kostele oddané. Kupodivu jsme s tím za komunistů neměli problémy. Ve Stránském se chodilo do kostela ve velkém počtu. Dnes je tu bohoslužba každou sobotu, ale scházíme se na ni jen tři. Po svatbě jsme začali soukromě hospodařit. Já jsem o to moc nestála, už jsem měla zkušenosti ze zemědělství a říkala jsem si, že v továrně by to bylo lepší. Ale manžel jinam než do zemědělství jít pracovat ne-

Zaměstnanci Státního statku, Jiřina Grobarová uprostřed, vpravo paní Jurášová a Oceláková

Josef Grobar a Petr Čuška v jednotřídce ve Stránském

chtěl. A tak jsme se ujali úpadkového hospodářství tady ve Stránském. Museli jsme pracovat, abychom se něčeho dopracovali, plnit dodávky, odvádět obilí, vajíčka. Vlastním dětem jsem nemohla dát vajíčko, protože dodávky se splnit musely. Dva místní zemědělci nesplnili dodávky vajíček a zavřeli je za to na tři dny do kriminálu v Rýmařově. Obhospodařovali jsme třináct hektarů. Část jsme museli osít obilím, část byly louky, pěstovali jsme brambory, chovali pět krav, dva koně, slepice, husy, kozu. Několik let jsme hospodařili sami, ale pak nás začali přesvědčovat, abychom vstoupili do družstva. V družstvu jsem pracovala v živočišné výrobě a manžel jezdil s traktorem. Družstvo netrvalo dlouho, za rok nebo za dva už ho převzaly Státní statky. V živočišné výrobě jsem už dělat nechtěla, a tak jsem si udělala řidičák na traktor a měla jsem na starosti kultivaci bram-

Dcera Jiřiny Grobarové Antonie

Jiří Grobar u jednotřídní školy ve Stránském

bor. Kromě toho jsem chodila do lesa sázet stromky.

V devatenácti se mi narodila první dcera Pavla. Za dva roky po ní dcera Antonie, jako třetí syn Josef a jako poslední Jiří. Vždycky jsem chtěla čtyři děti. Když jsem čekala Jirku, ještě v devátém měsíci jsem chodila do práce. Tehdy mě doma hledala porodní babka, a když mě nenašla, šla do kanceláře národního výboru. Předseda ji poslal na pole, že oborávám zemáky. Moc se tehdy zlobila. Dnes by to nebylo možné. Naštěstí všechno bylo v pořádku, chlapec se narodil zdravý. Když se mi narodila první dcera, nebyla žádná mateřská dovolená. Člověk potřeboval vydělat nějakou korunu, a tak jsem s kočárem chodila na seno. Na jednom konci vlečky kočárek, na druhém jsem já skládala seno. I u ostatních dětí jsem se musela brzo vrátit do práce. Naštěstí mi s nimi pomáhali rodiče.

Ve Stránském byla jednotřídní škola pro pět ročníků. Všechny moje děti do ní chodily, na druhý stupeň už jezdily do Rýmařova. Dcery pak vystudovaly gymnázium, starší i vysokou pedagogickou školu v Olomouci a dnes je ředitelkou základní školy v Bruntále. Synové se vyučili, jeden zedníkem a druhý stolařem. Starší Josef pracuje jako soukromník v lese, mladší Jirka se jako jediný z mých dětí z pohraničí odstěhoval. Šel na vojnu na Slovensko, oženil se a už tam zůstal. Před dvěma lety zemřel. Mám jedenáct vnoučat a dvanáct pravnoučat. Jak se Stránské změnilo? V době mého mládí tu bývalo veselo. Na křižovatce stála parádní hospoda Františka Gáby, kde se pořádaly krásné zábavy a divadelní představení. Na vystoupení místních ochotníků se chodili dívat i lidé ze Sovince. Kromě toho tu byl kovář Jurčík, jeho kovárna tu ještě stojí. Měl gramofon a dovolil nám, abychom se k němu chodili učit tancovat. On doma skoro nebyl, a tak jsme se u něj scházeli.

Takové sedánky se už nekonají. Vesnice se skoro vyhlídila, mnoho domků zmizelo, starousedlíků je tu málo a víc je chalupářů. Z poválečných dosídlenců jsem tu zůstala už jen já.

Rodiče litovali, že šli do pohraničí. Zůstali tady přesto do konce života. Když zemřeli, odvezli jsme je pohřbít do rodinného hrobu v Hulíně. Já se tady ale cítím doma. Vždycky říkám: Nikam nepůjdu, já jsem doma. (Z vyprávění Jiřiny Grobarové připravila ZN.)

Z okolních obcí a měst

Kdo v Moravskoslezském kraji nejlépe sbírá vysloužilé elektrospotřebiče?

Nejlepší města a obce Moravskoslezského kraje byly 25. května v Hradci nad Moravicí oceněny za třídění elektroodpadu. Certifikáty a šeky předaly vítězům dvě neziskové společnosti, které se zabývají zpětným odběrem elektrozařízení – kolektivní systémy Asekol a Elektrowin. Ocenění byla udělována v rámci soutěží O keramické sluchátko a Elektrooskar.

Vítězství v soutěži O keramické sluchátko obhájila obec Tvrdkov v kategorii do 1 500 obyvatel a Raškovice v kategorii nad 1 500 obyvatel, premianty jsou občané Frýdlantu nad Ostravicí, kteří vítězství v kategorii obcí s rozšířenou působností obhájili již popáté.

V soutěži O keramické sluchátko, kterou pořádá nezisková společnost Asekol ve spolupráci s Moravskoslezským krajem, je hodnoce-

na výtěžnost odevzdaných vysloužilých elektrospotřebičů v přepočtu na jednoho obyvatele. Mezi odevzdané elektrospotřebiče se řadí počítače, televize, rádia, fotoaparáty, videokamery nebo telefony. „Lidé v našem kraji věnují třídění nepotřebného elektra stále větší pozornost. Za rok 2016 se vytrídilo 2 034 tun, zatímco v roce 2015 činil sběr v našem kraji 1 939 tun. Moravskoslezský kraj se tak řadí na úžasné třetí místo v mezikrajském srovnání,“ uvedl Zdeněk Kovařík, regionální zástupce Asekolu.

V přepočtu na jednoho obyvatele loni odevzdali v Tvrdkově k ekologické recyklaci celkem 6,5 kg drobných elektrospotřebičů, v Raškovících 4,7 kg a ve Frýdlantu nad Ostravicí 4,1 kg drobných elektrospotřebičů. Obyvatelé Tvrdkova jsou tak zároveň absolutním vítězem celé soutěže.

Souběžně se soutěží O keramické sluchátko byly vyhlášeny výsledky Elektrooskara. Kolektivní systém Elektrowin ocenil obce ve dvou kategoriích odrážejících celkové množství sběru elektrozařízení, ke kterým přidal zvláštní cenu za výtěžnost na jednoho obyvatele ve městě nad 20 000 obyvatel. V rámci obcí do 5 000 obyvatel zvítězila obec Dobrá a do 20 000 obyvatel město Frenštát pod Radhoštěm. Zvláštní cenu získalo město Nový Jičín, které vytrídilo krásných 4,2 kg na jednoho obyvatele.

V soutěži o sošku Elektrooskara se hodnotí sběr objemných domácích elektrospotřebičů (lednic, praček, sporáků) i drobných domácích přístrojů a nástrojů. Elektrowin v roce 2016 vysbíral v Moravskoslezském kraji 3 659 t na 1 279 sběrných místech, se kterými v kraji spolupracuje.

Cenu Keramické sluchátko převzal v Hradci nad Moravicí starosta Tvrdkova Jan Žédek
Foto: archiv MSK

„Přestože množství vyříděných elektrozařízení každoročně stoupá, stále nezanedbatelná část končí tam, kde by neměla. Dlouhodobě se proto snažíme informovat obyvatele kraje o tom, kam se starým elektrem, aby nekončilo bez užítu ve směsném komunálním odpadu. Ekologické chování je důležité pro každého z nás, neboť spoluplytvá-

ří prostředí, v němž žijeme,“ uvedla Jarmila Uvírová, náměstkyně hejtmana Moravskoslezského kraje.

Petra Špornová, tisková mluvčí MSK

Martina Martinková, Asekol, a. s.

Jan Marxt, Elektrowin, a. s.

Dobré zprávy ze ZŠ Břidličná

Tou první je 13. místo žákyně 5. třídy Kateřiny Bartozelové v krajském kole Biologické olympiády. Katka chodí druhým rokem do přírodovědného kroužku a rozhodla se vyzkoušet své vědomosti v soutěži s žáky vyšších ročníků. Vyhrála školní kolo a postoupila do okresního, kde jí bylo výjimečně umožněno porovnat síly se žáky 6. a 7. tříd mimo soutěž. V Krnově si Katka vedla znamenitě a počtem získaných bodů skončila na 4. místě z osmnácti vybraných soutěžících. Výsledek jí opravňoval k postupu do krajského kola, kterého se mohla zúčastnit opět jen díky výjimce. Ve čtvrtek 25. května si tak mohla vyzkoušet atmosféru krajského kola olympiády v Ostravě. V kategorii žáků 6. a 7. tříd ZŠ a víceletých gymnázií se sešlo 23 těch nejlepších. Ani mezi nimi se Kateřina Bartozelová z Břidličné neztratila a získala pěkné 13. místo a titul úspěšného řešitele!

Druhou skvělou zprávou je naše umístění v celostátní soutěži Věda je zábava. Ve středu 24. května jsme z Olomouce přivezli dvě druhá a jedno třetí místo. Do jedenáctého ročníku soutěže pořádané Přírodovědeckou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci pře-

vším pro studenty středních škol se opět přihlásili i žáci z přírodovědného kroužku Studentského klubu Břidličná. Tématem letošního ročníku byly Rostliny, léčivé látky, drogy. Na konferenci představily výsledky svého bádání žákyně 6. ročníku Anna Sedláčková, Adéla Adámková a Eliška Zlámalová. Se svou prací Kopřiva, nedoceněná bylina se děvčata umístila na krásném 3. místě. Pátáci Kateřina Bartozelová, Petr Oliš, Miroslav Loukota, Marek Smažinka, Dominik Smékal, Jan Repaň a Michal Buráň svou práci nazvali Stres rostlin. Za pomoci EKG přístroje získali informace o pocitech rostlin v případech ohrožení. Jejich výzkum a prezentaci porota ocenila dvěma 2. místy a příslibem další spolupráce s odborníky z UP Olomouc.

Účastníci konference si mohli rovněž prohlédnout Pevnost poznání a zúčastnit se Chemické show. Děkujeme kolektivu pedagogů PřF UP Olomouc, kteří pro mladé talenty konferenci pořádají, a těšíme se na další ročníky! Zrovna tak děkujeme Nadaci Agrofert, která celoročně podporuje činnost našeho přírodovědného kroužku.

Fota a text: Mgr. Květa Děrdová, vedoucí přírodovědného kroužku

Májová notička

Na Základní škole v Břidličné se 11. května konal 20. ročník okresního kola pěvecké soutěže Májová notička. Do Břidličné se sjelo 75 zpěváků z jedenácti škol celého okresu, což byl rekordní počet.

Úvodního slova se ujal ředitel školy Mgr. Miroslav Šimůnek. Pozdravil nás i starosta Břidličné Miroslav Kladníček, kterému tímto děkujeme za finanční podporu.

Při zahájení vystoupila děvčata z deváté třídy pod vedením Bronislavy Gyorgyové. Zazpívala nám a tím připomněla, jak ten čas

DEN OBCE

DOLNÍ MORAVICE

KDY: **24. 6. 2017** KDE: **řatbalový areál**

SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA BOHATÝ PROGRAM:

13:00 vystoupení dětí z MŠ a ZŠ z DM	14:00 vystoupení dechové kapely Podolanka	15:30 vystoupí Ladislav Křížek & Tanja
18:00 vystoupí Kroky Michala Davida – revival	20:00 večerní zábava DJ Bortl	

Po celou dobu oslav zajištěno bohaté občerstvení (zmrzlina, cukrová vata, zvěřinový guláš...)

Doprovodný program pro nejmenší:
malování na tvář, řetízkový kolotoč, skluzavka, skákací hrad

letí, paní Poláčková, která byla jednou z prvních účastnic této soutěže. Teď je maminkou a její dcerka soutěžila letos za prvňáčky. Také jsme využili tatínka, který pochází z Velké Británie. Zahrál a zazpíval jednu skočnou lidovou.

Po tomto úvodu se soutěžící rozešli podle kategorií do jednotlivých tříd, kde zasedala vždy trojčlenná porota. Soutěž probíhala svižně a jenom jsme žasli nad výkony dětí a pestrostí lidových písní. Byl to zážitek!

Po soutěži zpěváci obdrželi občerstvení, aby jim lépe ubíhal čas, než se porota poradila. Před vyhlášením výsledků vystoupily ještě děti z prvních tříd pod vedením asistentky Petry Lambelin.

Vyhlášení výsledků probíhalo společně, děti byly rozděleny do tří pásem: bronzového, stříbrného a zlatého. Každý účastník obdržel diplom a slavička z příslušného pásma, v jednotlivých kategoriích byl navíc vyhlášen absolutní vítěz, který nás na závěr potěšil svým zpěvem. V I. kategorii zvítězila T. Friedrichová (ZŠ Jesenická, Bruntál), v II. kategorii byla absolutní vítězkou D. Vojáčková (ZŠ Jesenická, Bruntál) a ve III. kategorii byl vyhlášen M. Sedlák (ZŠ Dvořákův okruh, Krnov). V kategorii dvojhlasů byly absolutními vítězkami I. Kozelková a Š. Monsportová (ZŠ Horní Benešov).

Soutěž proběhla v klidné, milé a slavnostní atmosféře a všichni prožili příjemné dopoledne s lidovou písničkou. Patříme do regionu, kde

je málo folklorních zvyků a obyčejů. Alespoň tímto způsobem můžeme přispět k přetrvání kulturních hodnot našich předků, které je nutno předávat potomstvu od útlého věku. Doufám, že se nám to daří.

Mgr. Renata Zapletálková, ZŠ Břidličná, foto: Josef Šustr

Placená inzerce

Klášteří hudební slavnosti 2017 odhalily svůj program

Mezinárodní festival Klášteří hudební slavnosti oslavil v loňském roce 10 let své existence. Za tu dobu se podařilo uvést v život mimořádný kulturní podnik, který působí již ve třech krajích ČR. V letošním roce jsme dramaturgii festivalových koncertů pojali v duchu oslavy hudby baroka, jež nabízí tolik rozmanitosti i přísného řádu, který přitom nic neubírá na hudební kráse. Současně chceme touto dramaturgií vzpomenout 250 let od úmrtí barokního velikána Georga Philippa Telemanna.

Koncerty v roce 2017 se již tradičně budou konat v Šumperku, Jeseníku, Krnově, Karlově Studánce, Bludově, Králíkách, Velkých Losínách a také v Rapotíně. Umělci vystoupí ve známých koncertních sálech, ale také například v hudbním pavilonu Horských lázní

Karlova Studánka nebo v prostorách Ruční papírny ve Velkých Losínách. Od 2. do 18. července se v osmi městech a obcích Olomouckého, Pardubického a Moravskoslezského kraje uskuteční deset koncertů. Záštitu nad festivalem převzal starosta Šumperka a senátor Mgr. Zdeněk Brož. Letošní ročník má také svou patronku, kterou je jedna z nejlepších harfistek světa Jana Boušková.

Zahajovací koncert festivalu v neděli **2. července** v klášterním kostele v **Šumperku** bude poctou jednomu z největších barokních skladatelů **Johannu Sebastianu Bachovi** (současníkovi G. P. Telemanna). Soubor **Ensemble Frizzante** postavil program na kombinaci vokální a instrumentální hudby. Vedle nejznámějších Bachových skla-

KLÁŠTEŘNÍ HUDEBNÍ SLAVNOSTI 2017

Festival se koná pod záštitou starosty města Šumperka a senátora Mgr. ZDENĚKA BROŽE a za podpory Olomouckého kraje
Patronkou festivalu je harfistka JANA BOUŠKOVÁ

6. 7. 2017 / 20:00 /
Hudbní pavilon HLKS KARLOVA STUDÁNKA

POCTA A. DVOŘÁKOVÍ

DOLEŽALOVO KVARTETO
VALÉRIE ZAWADSKÁ

VSTUPNÉ: 180 Kč - SLEVA NA VSTUPNÉM PRO DRŽITELE KARET KLUBU PŘÁTEL KLASIKA VIVA
PROJEKT VSTUPENEK: TIC KARLOVA STUDÁNKA TEL: 554772004 A VRSBNO POD PRADEJEM TEL: 554751585 /
LÁZEŇSKÝ ÚČM LÍBŮŠE TEL: RECEPCE 554798111 / WWW.GOOOUT.CZ / 45 MIN. PŘED KONCERTEM

HLAVNÍ PARTNER FESTIVALU

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

WWW.KLASTERNIHUDEBNISLAVNOSTI.CZ

Šumperk

Jeseník

Krnov

Bludov

Králíky

Velké Losiny

Karlova Studánka

Rapotín

KLÁŠTEŘNÍ HUDEBNÍ SLAVNOSTI 2017

Festival se koná pod záštitou starosty města Šumperka a senátora Mgr. ZDENĚKA BROŽE a za podpory Olomouckého kraje
Patronkou festivalu je harfistka JANA BOUŠKOVÁ

11. 7. 2017 / 19:00 / Velký sál KKC RAPOTÍN

JIŘÍ STIVÍN - flétny

ROBERT HUGO - cembalo

VSTUPNÉ: 180 Kč - SLEVA NA VSTUPNÉM PRO DRŽITELE KARET KLUBU PŘÁTEL KLASIKA VIVA
PROJEKT VSTUPENEK: TIC RAPOTÍN TEL: 583 212 211 / DK ŠUMPERK TEL: 583 214 279 / WWW.GOOOUT.CZ / 45 MIN. PŘED KONCERTEM

HLAVNÍ PARTNER FESTIVALU

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

WWW.KLASTERNIHUDEBNISLAVNOSTI.CZ

Šumperk

Jeseník

Krnov

Bludov

Králíky

Velké Losiny

Karlova Studánka

Rapotín

26

deb chorálních zazní také jednotlivé části Partity d moll pro sólové housle. Jako hosté souboru vystoupí houslista **Lukáš Mik** a varhaník **Kostiantyn Tyshko**.

Následující koncert v úterý **4. července** nás zavede na netradiční místo, do Ruční papírny ve **Velkých Losinách**. Můžeme se těšit na koncert, při kterém zazní dvě cembala a představí se dvě nejlepší české hráčky na tyto nástroje, **Monika Knoblochová** a **Edita Keglerová**. Program koncertu bude také převážně věnován hudbě baroka (Bach, Couperin), nicméně zazní i skladby autorů dalších období, pro které byli barokní předchůdci velkými vzory (Krebs, Dodgson).

V pátek **7. července** zavítá festival do **Bludova**. Koncert na zámku je již tradiční záležitostí a je hojně navštěvován. Pro letošní rok jsme připravili **Koncert s překvapením**. Momentálně nejvýraznější český klavírista **Matyáš Novák** již odtajnil autory programu, ale konkrétní skladby vybere až v den koncertu. Těšme se tedy na díla období romantismu (Brahms, Dvořák, Smetana, Chopin, Liszt).

V neděli **9. července** rozezní hudba klášterní kostel na Hedečích v **Králíkách**. Program **Z Čech až na konec světa**, který přiblíží hudbu renesance v Evropě, přiveze do Králík **Rožmberská kapela**, specialista na hudbu tohoto období.

Další koncert festivalu proběhne ve velkém sálu KKC v **Rapotíně** v úterý **11. července**. Vystoupí jazzman a improvizátor **Jiří Stivín**, který se netají obdivem k barokním mistrům. Program koncertu bude věnován Vivaldimu, Telemannovi, Bachovi, ale také improvizacímu umění Jiřího Stivína. Ke spolupráci si protagonista večera pozval cembalistu **Roberta Huga**.

Zahraniční umělci se na festivalu představí při dalších dvou koncertech. Ve středu **12. července** v klášterním kostele v **Šumperku** a ve čtvrtek **13. července** v Koncertní síni sv. Ducha v **Krnově** vystoupí

německý soubor **Neues Barocktrio Berlin**. Soubor ve složení **Anna Barbara Kastelewick – barokní housle**, **Arno Schneider – cembalo** a **Sarah Perl – viola da gamba** připravil pro české publikum program **Hudební bitva čtyř národů**. Jak název napovídá, můžeme se těšit na pomyslnou hudební bitvu mezi Německem (potažmo Rakouskem), Anglií, Francií a Itálií. Soubor hraje na originální nástroje v autentické interpretaci.

Poslední dva koncerty budou patřit patronce festivalu, harfistce **Janě Bouškové**. V pondělí **17. července** v Kongresovém sále PLL v **Jeseníku** vystoupí s programem **Královský koncert**. Posлуhači si vyslechnou skladby J. L. Dusíka, A. Dvořáka, E. Parish Alvarse, H. Rénieho či B. Smetany. Závěrečný pořad v úterý **18. července** v klášterním kostele v **Šumperku** nabídne orchestrální koncert se dvěma sólisty. Smyčcový orchestr **Barocco Sempre Giovane** společně s violistou **Romanem Janků** a harfistkou **Janou Bouškovou** věnují tento koncert výročí **250 let od úmrtí německého barokního skladatele G. P. Telemanna** a provedou díla tohoto autora, jeho současníků či obdivovatelů. Těšit se můžeme mimo jiné na Telemannův violový koncert, jeho orchestrální skladby, skladby A. Vivaldiho a také harfový koncert Francois-Adriena Boieldieuho.

Vstupenky na koncerty je možné zakoupit v obvyklých předprodejích **od 15. května 2017**. Na webových stránkách festivalu bude spuštěn online prodej v nejbližších dnech. Vstupenky na koncerty v Šumperku, Jeseníku, Krnově, Rapotíně a Králíkách jsou prodávány na místě. Pro držitele karet Klubu přátel Klasika Viva nabízíme výrazné slevy ze vstupného. Více informací naleznete na webu www.klasikaviva.cz.

Na setkání na koncertech festivalu se těší a příjemně hudební zážitky přeje *MgA. Roman Janků, ředitel festivalu*

Z historie

Několik poznámek k velké neboli slavnostní pečeti města Rýmařova

Jako každý stát, země, ale i firma nebo instituce i statutární město Rýmařov má svůj znak a pečeť. Jako znak tohoto města byl řadu let (podobně jako dnes) hojně užívan obraz šípem prostřeleného vlka, který ve zkratce vyjadřoval charakteristiku či identitu označovaného. Velká neboli slavnostní pečeť města Rýmařova je však doposud veřejnosti málo známá. O pečeti se vůbec nepíše ani v knize Karla Müllera *Rýmařov, městská privilegia*, vydané v Havířově (nakl. Petr P. Pavlík, 1994). Pozornost studií, které se pečeti zabývají nebo ji povětšinou jen zmiňují, není upřena na to podstatné, co pečeť odlišuje od těch ostatních: řecký nápis. Proč se vedení města a obyvatelé nedrželi striktně formálního kancelářského úzu své doby, latinky? Zdá se, že se většina autorů zaměřila především na sfragistickou stránku předmětu a touto otázkou se nezabývala, takže interpretace nápisu či kulturního pozadí byla doposud opomíjena.

Nejstarší pečeť města Rýmařova pochází z roku 1543 a je na ní obvyklý, kancelářskou latinkou vyražený nápis „+ SIGILVM + CIVITATIS + REMERSTAT“ („Pečeť města Rýmařova“). Pečetní znamení zobra-

zuje znak města, heraldicky vpravo otočenou vlčici prostřelenou šípem. Tzv. velká pečeť města Rýmařova však zahrnuje již štítonoše (archanděla Michaela) nesoucího znak. Sv. Michaela obdrželo město sice až na základě privilegia vydaného purkmistrem a radou města Rýmařova 25. října 1680 (za odvrácení v té době na Moravě řádícího moru), ale – jak je patrné – byl použit i na velké pečeti města. Nápis na pečeti se znakem města, prostřelenou vlčicí, je již složen z dvoj-azyčného, latinsko-řeckého nápisu „SIGILLUM MAIUS CIVITATIS ROMANOΠΟΛΕΩΣ“. Latinská složka jména („romano“) pochází ze slova „romanus“, jež znamená „římský“, a řecká složka „πολεωζ“ je genitivem slova „polis“, „město“. Spojením latinského a řeckého slova se purkmistr a rada města Rýmařova hlásili na své slavnostní, velké pečeti (má v průměru 40 mm) k ideálům humanismu a renesance, k jejichž nesporným vrcholům patřila vláda římského císaře Rudolfa II. na českém trůně.

Na sklonku 17. století byla značná část obyvatel města humanisticky orientovaná. V té době bylo město nazváno *Römerstadt*, „Římské město“, a jeho velká pečeť z roku 1671 s nápisem v latině a řečtině, odkazuje na řecko-římskou civilizaci, do které chtěli tito lidé patřit. Rýmařovští nebyli sami, měli své předchůdce. Byli následovníky humanistů z Moravy, například olomouckého biskupa Jana Dubravia neboli Augustina Moravského, zvaného také Olomúcký či Käsenrot (1467–1513). Inspirovající postavou však byl především absolvent krakovské univerzity Conrad Celtis (1459–1508), kterého Němci považují za nejvýznamnější německou postavu renesance. Celtis společně s Italy a Poláky založil na přelomu 15. a 16. století ve střední Evropě (dle vzoru Florentské novoplatonské akademie) učenou společnost *Sodalitas Litterarum Vistulana* (Poviseckou literární společnost), v tehdejších Uhrách zase *Sodalitas Litterarum Hungaria* (Uherskou literární společnost) a ve Vídni *Sodalitas Litterarum Danubiana* (Dunajskou literární společnost).

Ve Slezsku působili první polští humanisté, mezi něž patřil především Ital Callimachus. Jeho jméno je v řečtině odvozeno ze slov *καλλοζ/kallos* („krása“) a *μαχη/maché* („bitva“). Také jeho předchůdce, ke kterému se vztahoval – Kallimachos z Kyrény

Foto: Městské muzeum Rýmařov

(305–240 př. Kr.) – byl proslulý antický básník a ředitel slavné alexandrijské knihovny. Poláci považují Callimacha (vlastním jménem Filippo Buonaccorsi, 1437–1496) za zakladatele renesance v Polsku. Ve Slezsku působil v okruhu humanistů také polský Němec Szwajpolta (Schweipolta) Fiol, obviněný z husitství, nebo Laurentius Corvinus (jinak též Laurentius Rabe, Wawrzyniec Korwin, 1465–1527).

Na toto hnutí renesance přímo nebo nepřímo navazovali především janovičtí Hoffmannové. Ferdinand Hoffmann se podobně jako jeho bratr Jan Hoffmann hlásil k humanismu, stejně jako s nimi spříznění Pernštejnové, ale i pozdější členové rodu (např. dcera Anna Hoffmannová si vzala Viléma Bedřicha Žerotína).

Podnes se badatelé zabývají osudy obrovské a na evropské poměry mimořádné knihovny janovických Hoffmannů, jejíž knihy byly roztroušeny po celé Evropě a zachovaly se pouze torzovitě ve státních sbírkách v České republice. Hoffmannové podporovali např. světově známého astrologa Jana Keplera, Giambattistu Birelliho, ale i svého souseda, rudolfinského dvořana a kravašského Slezana Michala Sendivoje (Sendivogius), jenž byl podle některých nejznámějším „Polákem“ po Mikuláši Koperníkovi. Hoffmannův známý Jan Kepler bydlel i s rodinou nejprve v Hoffmannově domě na Malé Straně v Praze. Hoffmann také působil jako usmiřovatel ve sporech Keplera s Tychonem Brahem, kterých nebylo málo. Kepler mu dedikoval své dílo *De Stella Cygni* z roku 1604. Hoffmannovy všestranné zásluhy o humanismus a vědu byly tedy nemalé.

Hoffmannové byli sice protestanti, ale jejich čtenářský obzor zdaleka přesahoval klasické otce protestantismu; četli díla Mistra Jana Husa, anglického Mortona, německé a nizozemské vydání Luthera, Kalvána, Bezu, Zwingliho nebo Konráda Pellicana. Četli především klasické filology, řečtináře a latinsky píšící autory, humanisty, např. Johanna Reuchlina, kryptografa G. B. della Portu, Solomona Gesnera (studoval mj. v Opavě) nebo Johanna Cariona. Obrovská knihovna Hoffmannů byla sestavena z knih latinských, italských, syrských, řeckých, hebrejských, českých, německých, francouzských, anglických či vlámských. Jako každý milovník starožitností také Hoffmann sbíral rukopisy, vlastnil např. vzácný rukopis byzantského autora 14. století Niketa z Herakleie (dnešní Serrai): *Synagógé tón eis to kata Ióannén theion euangelion diaforón exégéseón*.

Čtenářská recepce Hoffmannů nebyla jen jednostranným aktem pasivního přijímání této literatury. Přijímaná četba děl ovlivňovala jak jejich životní názory, tak i jejich postoje, etické a normativní princi-

py, chování a emoce. A obráceně: způsob, charakter i průběh takové četby závisel na samotných čtenářích, na vzdělání a rozhledu Hoffmannů, jejich znalostech, zkušenostech, životních názorech, čtenářském vkusu a preferencích, které získali nejen během studií, ale i na Rudolfově dvoře.

Vrátne se k naší pečetí. Na přelomu 16. a 17. století a s nástupem barokních ideálů habsburského katolicismu sice renesance již dožívala, nicméně obyvatelům města to nebránilo vztahovat se (podobně jako již dříve v Olomouci) k slavné řecko-římské minulosti. V době užívání pečetí byli Hoffmannové na vyměnění. Mezi poslední potomky rodu patřil Volf Šebestián Hoffmann, který umírá v roce 1678 bez mužských potomků, a jeho dcery Marie Alžběta a Johanka Marie, jež se provdaly do katolického rodu Dietrichsteinů. Rod však vymírá až v roce 1730 s Františkem Ludvíkem Hoffmannem, baronem z Grünbühlu. Výrazem řecko-římské civilizace a jejího humanistického odkazu je nám podnes svědectví slavnostní pečetí města Rýmařova. Lidský rod vymírá, nicméně velká, slavnostní pečeť svým poselstvím ukazuje, že dědictví humanismu přetrvalo a lidský odkaz ponechal v Rýmařově své nesmazatelné stopy.

Pečeť je dnes uložena v MZA Brno; fond G 125 Sběrka typářů, razítek, odlišek a ústřížků s pečetěmi, sign. B 886. Reprodukce pečetí je k nahlédnutí v stále expozici rýmařovského muzea v prvním patře (č. F754, 2321/2001, 08133).

Petr Balcárek, Městské muzeum Rýmařov

Literatura:

Baletka, Ladislav: *Znaky měst a městeček Severomoravského kraje*, Opava 1979, s. 259.

Čarek, Jiří: *Městské znaky v českých zemích*, Praha 1985, s. 341.

Karel, Jiří: *Heraldické pověsti z Rýmařova*, Střední Morava, vlastivědná revue, čís. 25, 2007.

Müller, Karel: *Nejstarší vyobrazení znaku města Rýmařova*, Sborník vlastivědného muzea v Bruntále, sv. 4, Bruntál 1989.

Pinkava, Viktor: *Unčovský a rýmařovský okres*, Brno 1922, s. 286.

Hlobil, Ivo – Petrů, Eduard: *Humanism and Early Renaissance in Moravia*, Votobia, Olomouc 1999.

Hlobil, Ivo – Petrů, Eduard: *Humanismus a raná renesance na Moravě*, Academia Praha 1992.

K pečetí také: <http://kotacka.webnode.cz/news/nahled-do-komunalni-sfragistiky-janovickeho-panstvi-z-odlitku-peceti-v-moravskem-zemskem-archivu-v-brne/>

Soutěž

Historie Rýmařova obrazem

Letošní redakční soutěž pod názvem *Historie Rýmařova obrazem* jsme zahájili v dubnovém vydání Rýmařovského horizontu č. 08/2017. V jednotlivých vydáních budeme do konce kalendářního roku uveřejňovat fotografie Bohumila Švédy z 60.–80. let, na kterých jsou vyobrazeny ulice, zákoutí, dnes již neexistující budovy nebo méně známé pohledy na naše

město. Úkolem soutěžících bude určit přesně, o které místo jde, případně která budova nebo lokalita se v současné době na tomto místě nachází.

Okopírované nebo vystřižené soutěžní kupóny zašlete na adresu redakce: Rýmařovský horizont, Okružní 10, 795 01 Rýmařov nebo je můžete vhodit do redakční schránky. Poslední soutěžní kupon č. 15 s fotografií vyjde v RH č. 23/2017 v pátek 15. prosince. Kupóny můžete zasílat jednotlivě nebo všechny najednou do uzávěrky prvního čísla příštího roku, tj. do 4. ledna 2018. Jména výherců budou uveřejněna v prvním lednovém vydání Rýmařovského horizontu 12. ledna 2018. Hodně štěstí v soutěži přeje redakce RH!

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 4

Jméno a příjmení

.....

Adresa

.....

Telefon

.....

Místo, kde se objekt nachází

.....

.....

.....

.....

Sport

Badmintonisté odehráli druhé kolo ligy v Šumperku

V sobotu 13. května proběhlo v Šumperku druhé kolo jarní ligy dětí v badmintonových dvouhrách. V nabitě konkurenci 45 badmintonistů ze Šumperka, Mohelnice a Brna se neztratili ani naši mladí hráči, startující za rýmařovský SK BADEC RYO.

V chlapecké kategorii U11 obsadil Jan Vinohradník 9. místo. V kategorii chlapců U14 se umístil Jan Hanuš na 8. pozici a Tomáš Rys na 10. příčce. V kategorii dívek U14 skončila Lucie Kalábová na 6. místě, Anička Chlachulová na 7. místě a Pavlína Motalová na 10. místě. V kategorii dívek U16 obsadila Petra Motalová 4. místo.

Michal Kaláb

Foto: Pavel Motal

Úspěch rýmařovského vrhače nožů na mistrovství Slovenska

V sobotu 20. května se v areálu Fort Geronimo ve Vlkanové, obci vzdálené několik kilometrů od Banské Bystrice, odehrálo vůbec první mistrovství Slovenska v hodu nožem a sekerou. Zároveň probíhal menší závod v lukostřelbě. Soutěžilo se ve třech disciplínách, a to v hodu nožem, sekerou a v hodu nožem technikou no spin (tzv. bezotáčkovém házení, kdy nůž během letu neudělá ani jednu otočku). Navzdory svému nízkému věku se v této disciplíně mezi dospělými prosadil patnáctiletý rýmařovský vrhač a člen místního Western Arts Clubu Milan Fogaš, který obsadil druhé místo. Přejeme mladému vrhači mnoho úspěchů i v dalších soutěžích.

Radmila Klabačková

Milan Fogaš se stříbrnou medailí (vpravo) Foto: R. Klabačková

Rýmařov má novou mistryni a vicemistryni ČR 2017 v soutěžním aerobiku

V neděli 21. května proběhlo ve sportovní hale Arena Sparta Praha 25. mistrovství ČR v Soutěžním Aerobic Master Class. V boji o mistrovské tituly se utkalo celkem 316 závodníků ve čtyřech věkových kategoriích. Pořadatelem akce byl již tradičně Český svaz aerobiku a fitness FISAF.cz. Při příležitosti 25. ročníku se letos mezi lektory představily známé osobnosti, mistři světa Olga Šípková, Vladimír Valouch, Kateřina Karbusová a Veronika Šindelářová. Přestože nominace na mistrovství ČR SAMC není nijak jednoduchá, měl i v letošním roce Rýmařov bohaté zastoupení. Mezi elitu českého soutěžního aerobiku se v náročných postupových kolech nominovalo šest závodnic SK Studio Sport a zdraví Rýmařov – Jana Hamplová, Tereza Človečková, Tereza Šulíková, Barbora Šulková, Klára Vlčková a Hana Winklerová.

Program mistrovství byl zahájen soutěží věkové kategorie 11–13 let. Naše závodnice v této kategorii Barbora Šulková a Klára Vlčková potvrdily, že opravdu patří mezi špičku ČR. Velmi pěkným sportovním výkonem se k radosti trenérek probojovaly až do nejužšího finále, mezi TOP 15. Potom nastoupila na závodní plochu věková kategorie 14–16 let, ve které měl Rýmařov tři závodnice. Tereza Šulíková ukončila soutěž v základním kole. Tereza je úspěšná závodnice, v letošní sezóně však přestoupila do vyšší věkové kategorie mezi ostřílenější a zkušenější závodnice a již samotný postup na MČR byl jejím velkým úspěchem. Dále jsme měli v této kategorii dvě velké favoritky na vítězství – Janu Hamplovou a Terezu Človečkovou. Obě trenérky byly velmi nervózní, protože holky nesměly udělat žádnou chybu! Potvrdilo se však, že Jana a Tereza jsou opravdové mistryně aerobiku. S lehkostí, precizností

a úsměvem na tváři zvládaly taneční kroky, náročnou choreografii i obtížné prvky, byla na ně nádherná podívaná. Suverénně se proboujaly do nejužšího finále, ve kterém opět zářily, a jejich excelentní výkon je vynesl na stupně nejvyšší. Jana vystoupila na stupeň druhý a obhájila tak titul vicemistryně ČR z minulého roku. Na nejvyšší stupeň se zlatou medailí na krku a titulem mistryně ČR 2017 se postavila Tereza. Nadšení trenérek a celého rýmařovského týmu bylo nepopsatelné. Závod pro nás tímto obrovským úspěchem ještě neskončil. Odpoledne nastoupila na závodní plochu nejmladší rýmařovská závodnice Hana Winklerová v kategorii 8–10 let. Hanka trénuje teprve druhým rokem

a hned napoprvé si vybojovala nominaci na mistrovství. K dovršení našeho nadšení se Hance podařilo proboujovat až do semifinále, mezi TOP 30 závodnic ČR. Byla to pěkná tečka za úspěšným dnem. Mistrovství ČR SAMC 2017 bylo pro náš klub velmi úspěšné: zlato, stříbro, dvě finále a jedno semifinále. Jsem jako předsedkyně klubu velmi spokojená a hrdá na výkony rýmařovských závodnic. Děkuji trenérkám Lydii Mihálové a Olze Človečkové za výbornou přípravu děvčat. Děkuji také rodičům za výbornou spolupráci a městu Rýmařov za finanční podporu. Více na www.studiosportazdravi.cz.

Fota a text: Lydie Švédíková, předsedkyně SK

Rýmařovský pohár v autokrosu pokračoval druhým závodem

V sobotu 20. května se jel druhý závod Rýmařovského poháru za účasti pětadvaceti závodníků ve čtyřech divizích. K tradičním divizím N, D1 a D2 byla vypsána i nová divize Škoda do 1 400 cm³, o kterou byl poměrně velký zájem. Na trati se odehrávaly dramatické souboje. Jezdci přijeli i z východních Čech a po závodě vyjádřili spokojenost a příslib účasti na dalších závodech seriálu, což přispěje i k propagaci města Rýmařova. Závodů se zúčastňují také noví jezdci z bruntálského okresu.

Na start v divizi Škoda do 1 400 cm³ se postavilo osm jezdců.

1. místo: Lukáš Kvapil (Bruntál)
2. místo: Zdeněk Horký (Stará Ves)
3. místo: Jiří Krňávek (Petrov nad Desnou)

V divizi N do 1 400 cm³ závodilo devět vozů, medailové pozice však vybojovali jezdci z Čech. Ani rýmařovští závodníci se v této divizi neztratili, Ladislav Žamboch obsadil 4. místo.

1. místo: Zdeněk Čech (Česká Třebová)

2. místo: Zdeněk Hnátnický (Vamberk)
3. místo: Miroslav Hnátnický (Česká Třebová)

V divizi D1 se objevili noví jezdci, i tato divize získává na oblibě.

1. místo: Jiří Křístek (Uničov)
2. místo: Lukáš Kubesa (Opava)
3. místo: František Zachara (Horní Město)

Divize D2 nad 1 400 cm³ měla své skalní účastníky. Zkušeným matadorem byl Stanislav Salek, dobře mu sekundoval Martin Harasim.

1. místo: Stanislav Salek (Rýmařov)
2. místo: Martin Harasim (Štěpánkovice)
3. místo: Václav Cimiga st. (Deštné)

Chci poděkovat starostovi Rýmařova Ing. Petru Kloudovi, který byl hostem závodu a zároveň předal ceny nejlepším jezdci. Velký dík patří našim příznivcům a divákům. Sešly se jich na tři stovky. Další díl Rýmařovského poháru je naplánován na 10. června.

Jan Dohnal

Soukromá řádková inzerce

Prodám stavební pozemek v Rešově o rozloze 600 m² včetně hotových základů na chatu s hotovým sklepem. El. přípojka i s revizí + dřevěná chatka po celkové renovaci. Cena dle dohody. Tel.: 606 386 119.

JAK VYJDE

Další číslo **RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU**

bude v prodeji od **16. 6. 2017**

12/2016

Uzávěrka pro vydání
je ve čtvrtek

8. 6. 2017 do 12 hodin

Těšíme se na vaše příspěvky!

Fota: Miroslav Škoda

SVC
RÝMAŘOV

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 370, <http://www.rymarov.cz/mesto>.
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 25. 5. 2017. **Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případné úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů.** **Redakce:** Mgr. Jiří Konečný, Mgr. Zdenka Přikrylová. **Redakční rada:** Ing. Miloš Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Vlastimil Baran. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 374, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz, <http://sverymarov.cz/horizont.php>. **Výšlo dne:** 2. 6. 2017. **Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 8. 6. 2017.** **Další číslo vyjde 16. 6. 2017.** **Grafická úprava novin:** Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. ISSN 1214-4517. **Cena 15 Kč**

PROVÁDÍME

- Kanalizační přípojky
- Vodovodní přípojky
- Elektro přípojky
- Elektroinstalační práce

Kontakt:

Pokorný Pavel, Opavská 18, 795 01 Rýmařov
Mobil: 608 830 881
E-mail: pokornypavel2@seznam.cz

Toulky za tajemstvím Jeseníků

*Příměstský tábor plný záhad
her a objevování!*

Jeseníky

pro kluky a holky od 6 do 10 let

Program :

poznávání tajemných míst jeseníckých hor
seznámení s pověstmi našeho kraje
osvojení tábornických dovedností

Termín : 28.8. - 1.9.2017

Informace : Cena : 950,-Kč

Studio Sport a Zdraví

79501 Rýmařov, Žižkova 31
Tel : 554 212 346, 607 044 831

www.studiosportazdravi.cz lydie.svedikova@tiscali.cz

MASÁŽE
Radka Šenfaldrová

VYHLAŠUJE SOUTĚŽ K PŘÍLEŽITOSTI 10LETÉ PRAXE

Soutěžní otázka:

jaký druh masáže vám v salonu Masáže Rýmařov chybí?

Své odpovědi posílejte (se svým jménem) na email
masazerymarov@seznam.cz
nebo vkládejte do komentáře u soutěže
na FB stránkách MASÁŽE RÝMAŘOV,
soutěž sdílejte a přeposílejte
mezi svými přáteli, známými, blízkými
a zvyšte mezi sebou šanci na výhru.

1. cena DÁRKOVÝ POUKAZ V HODNOTĚ 1000 Kč
2. cena DÁRKOVÝ POUKAZ V HODNOTĚ 500 Kč
3. cena MASÁŽ ZAD A ŠÍJE

Ze všech odpovědí budou vylosováni 3 výherci,
kteří budou poté kontaktováni.

Soutěž probíhá od 24.5. do 15.6.2017

Otevřete si vlastní banku v Bruntále! Rozjedte úspěšný byznys jako Jiří Matusík ve Frýdku-Místku

Řízení projektů v nadnárodních společnostech. To byl denní chléb Jiřího Matusíka. Jednoho dne si ale řekl dost a pustil se do vlastního podnikání ve financích.

Co byl bod zlomu, kdy se Jiří Matusík rozhodl postavit se na vlastní nohy? „Došlo mi, že nic nebuduji sobě

a své rodině, ale akcionářům a majitelům firem,” vzpomíná na zásadní životní moment.

Dozvěděl se o projektu bankovních a poradenských poboček Partners market. Ten splňoval všechna kritéria, která si Jiří Matusík stanovil. „Přesvědčily mě nízké požadavky na počáteční investici,” vypočítává důvody pro. Výhodu viděl i ve spojení poradenství s bankovními službami UniCredit Bank. Navíc mu vyhovovala široká nabídka produktů – v jedné pobočce jsou produkty 50 finančních institucí.

Se silným partnerem za zády

Dnes se jeho pobočka ve Frýdku-Místku věnuje více než 1500 klientů a dalším 2000 obstarává finanční servis ve spolupráci s poradci

Partners. Úspěšné Partners markety generují měsíční obrat přes půl milionu korun a stále mají potenciál pro růst. „Každý se ale musí připravit na spoustu práce. Podnikatelský koncept, kde peníze samy přitečou na účet, neexistuje,” popisuje realitu Jiří Matusík.

Jiří oceňuje i zázemí, které mu největší česká finančně poradenská společnost poskytuje. „Jde o dlouhodobý servis, od vybudování pobočky po několikátý denní bezplatné zaškolení do systému. K dispozici je tým analytiků, IT podpora, marketingové oddělení. Centrála pomáhá také s náborem spolupracovníků,” říká. Za velkou výhodu považuje fakt, že se má vždy na koho obrátit s jakýmkoli problémem.

50 partnerů
se kterými Partners
market spolupracuje

480 produktů
má každý Partners
market v nabídce

500 tisíc Kč
měsíční obrat
top marketů

Chcete se stát majitelem
Partners marketu
v Bruntále?

Kontaktujte:
724 202 802
www.partnersmarket.cz

Servis služeb

Krytý bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost v červnu

pondělí	14:00–17:00	18:30–20:00	pátek	14:00–20:00
úterý	14:00–20:00		sobota	13:00–20:00
středa	14:00–17:00	18:30–20:00	neděle	13:00–20:00
čtvrtek	14:00–20:00			

Plavecký kurz:

pondělí	17:00–18:30	středa	17:00–18:30
---------	-------------	--------	-------------

Aerobik

pondělí 18:45–19:45

Sauna

je v provozu každý den
a vstup do ní je zahrnut v základním vstupném.

Od 25. do 30. 6. 2017 bude bazén z důvodu odstávky uzavřen.

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

pondělí – pátek: 8:30–12:00 13:00–17:00

sobota: 9:00–12:00 13:00–16:00

neděle: 13:00–16:00

Telefon: 554 212 381, e-mail: icko@rymarov.cz

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě KAVÁRNIČEK každé liché úterý
v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově.

Začátek vždy v 13:30.

Ukončení posezení 15:30–16:00.

Kdo není schopen dojet do kavárny, může využít odvoz
v den setkání v 13:30 od prodejny Hruška na ulici 1. máje.

Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity,
které byste sami nepodnikli.

Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termín kavárniček v prvním pololetí 2017

(každý lichý týden v úterý):

6. 6., 20. 6., 12. 9., 26. 9., 10. 10., 24. 10.,
7. 11., 21. 11., 5. 12. a 19. 12.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenické ulici

Otevírací doba:

po–pá 16:00–21:00, so–ne + svátky 10:00–21:00

Děti do 3 let zdarma, zvýhodněné rodinné vstupné.

Vstupné pro seniory – věk snížen na 58 let.

Oslavenci mají v den narozenin vstup do aquacentra zdarma
(*nutno doložit osobním dokladem*).

Klienti VZP si mohou nechat proplatit permanentku
do výše 500 Kč za osobu.

Zajímavosti z přírody

Červen – měsíc myslivosti

Rok uplynul jako voda a je tady opět červen. Již v minulém roce jsem psal v Horizontu o tomto měsíci a jeho významu. Psal se rok devětapadesát minulého století, když naši pravodátní myslivci označili červen za **měsíc myslivosti a ochrany přírody** a tím založili tuto nepříliš starou tradici. Po sametové revoluci se dlouze a dokonce pár let debatovalo, jestli ji ponechat, nebo zrušit. Nakonec zvítězil zdravý rozum a tradice byla zachována.

Jejím hlavním smyslem byla propagace myslivosti a práce myslivců. To se dodnes v podstatě nezměnilo, spíše je zapotřebí široké veřejnosti nejen v červnu, ale v současné pohnuté době celoročně připomínat, že přírodu a vše v ní žijící, floru i faunu, musíme neustále chránit před všemi neuváženými zásahy, hlavně proti nepřístojnému chování jednotlivců. Stačí lidská sobeckost, bezohlednost, chamtivost a hned vznikne problém. V ochranné činnosti naše úřady pro životní prostředí nejvíce spoléhají na mysliveckou stráž, na pravodátní myslivce, lesní stráž, lesáky z povolání a skutečné ochránce přírody.

Veřejná osvěta je jeden z mnoha způsobů, jak naši společnost vychovávat. V mnoha případech si stačí jen promluvit s návštěvníky přírody přímo při setkání někde venku, v přírodě. Spousta lidí se ptá, je zvědavých a je jen na nás, myslivcích, abychom byli vstřícní, nechovali se arogantně a občanům podali vysvětlení. Je to mnohokrát lepší než zvolit nadřazený postoj, což ani k vlastnostem opravdového myslivce nepatří. Bohužel se stává, že rádoby myslivce se chce ukázat a nevhodným chováním dělá špatné jméno naší Českomoravské myslivecké organizaci s nejbohatšími tradicemi ve světě.

Každý z nás může přispět k ochraně přírody, stačí se jen chovat tiše a nezanechávat za sebou stopy v podobě různých odpadků. Velkým nešvarem, který stále přetrvává, je vyvážení nepotřebných spotřebičů a dalších různých odpadů do přírody. V době sběrných dvorů je to k nepochopení. Při toulkách přírodními krásami je nežádoucí ničit křoviny, stromy, prostě porosty, které jsou jedinou bezpečnou krytinou pro drobné ptactvo a navíc dokreslují ráz krajiny. Dále se vyvarujeme trháni chráněných rost-

lin a kopání do hub, které nesbíráme, neboť pro nás jsou sice nejdle, ale pro různou zvěř jsou skvělým potravním doplňkem. Když náhodně při vycházce najdeme „opuštěné“ srnče, v žádném případě ho nesmíme brát do rukou nebo hladit, naopak musíme okamžitě opustit co nejtíši a nejrychleji dané místo, srna před námi opatrně odběhla a po našem odchodu se k srnčátku vrátí. Mnohokrát mají lidé dojem, že srna srnče opustila, není tomu tak, srna a žádný jiný zvířecí druh své mladé na rozdíl od lidí nepouští, hned, jak pomine nebezpečí, se ke svému potomstvu vrací.

Nejhorší škodnou jsou toulaví psi a kočky. Bohužel se psy je neustálý problém a je problém i takového psa dostat nějakým způsobem z revíru. Opět jsou na vině majitelé psa, kteří se rozhodnou ze dne na den pro jeho pořízení, ale po zjištění náročnosti práce s takovým tvorem, miláčkem domácnosti, se ho snaží nejlevnější metodou zbavit. Mnoho lidí autem vyveze psa za město, vypustí nebo ho uváže ke stromu a odjede s „čistým“ svědomím domů. Obrázek o takovém člověku a o tomto opuštěném čtyřnohém tvorů si může udělat každý sám. Takový pes buď zvlčí a pytláčí na zvěři, aby přežil, nebo se v lepším případě snaží najít civilizaci a zkusit štěstí u někoho, kdo se ho ujme. Další nešvar je pouštění psů obzvlášť v tomto období z vodítka. Někteří si myslí, že mají psa pod kontrolou, a když se zeptáte, odpověď zní: Můj pes by to nikdy neudělal, nikdy nic nechytí. Ano, nikdy nic?! Ono je všechno poprvé. Pak je problém, vznikají otázky, jak se to mohlo stát, vždyť náš pes je hodný. Hodný, když je u nohy, jakmile se dostane z dohledu, je zle. Zjistí volnost a chce si ji užít a pak se stává, že šťve náhodně nalezenou zvěř, nebo ji dokonce strhne.

To je jen krátký a stručný výčet toho, čeho bychom se měli jako návštěvníci přírody vyvarovat a jak bychom se měli při toulkách přírodou chovat. Právě na myslivce, mysliveckou a lesní stráž je kladen důraz při ochraně přírody, po nich se nejvíce vyžaduje být v červnu co nejčastěji v honitbě, dbát na zajištění klidu v přírodě při kladení mláďat, při hnízdění ptactva, jak na mezích, v lesích, remízkách, tak i na rybnících, potocích a řekách.

Fota a text: Václav Vašíček

Den se probouzí

Mladý šesterák v přebarvování

Na rybník Edrovic přiletěla vzácná berneška

Na rybník Edrovic přiletěla berneška bělolící. Jde o severský druh husy, která se k nám vzácně zatoulá, ale může jít také o „utečence“ z nějakého chovu (např. ze zoo).

Foto a text: Miroslav Glacner

Mokřadní tuň v Jamarticích má nové nájemníky

Na mokřadní tůň v Jamarticích se usadila labutí rodinka, která před čtrnácti dny vyvedla šest labuťátek. Jedno vejce zůstalo v hnízdě, pravděpodobně neoplozené. Starostliví rodiče se o své potomky starají s příkladnou svědomitostí.

Ornitologové radí: Nekrmte labuť, můžete je zabít! Jsou a musí zůstat divoké. Při krmení ztratí instinkty a mohou být snadnou obětí predátorů nebo uhynou, protože zapomenou odletět a zamrznou v ledu. Jen se dívat, nerušit a nekrmít!

Foto a text: JiKo

Hýl obecný

Akční slevy až 2.500 Kč

ČAS NA TO, CO VÁS BAVÍ.

Křovinořezy a další stroje
v prodejní akci od 18. 4. do 30. 6. 2017.

Markéta Slaměnková - STIHL

Malá Morávka 213

tel.: 723 912 274, 554 273 209

Po-Pá 8:00-12:00 13:00-16.30

Alpínky, nebo skalničky? Aneb co nás na nich zaujalo a co nám dávají

Do našeho domu jsme se nastěhovali v říjnu 1984 a o rok později už byla vybudována první skalka. O skalničkaření jsme věděli již dříve, nicméně teprve hromada hlíny, která zbyla po stavbě, nás inspirovala k využití pro stavbu skalky. Znali jsme několik skalničkářů z Bruntálu a od nich jsme získali první skalničky.

Abych se vrátil k názvu článku, nejdříve se používal název alpínky a souviselo to s Alpami, odkud první rostliny pocházely. Je to obor zahradní činnosti velmi mladý. První literatura je z roku 1864, má název *Pěstění alpských rostlin* a napsal ji innsbrucký botanik Kerner von Marilaun, který jako jeden z prvních přenášel alpínky z hor do zahrad.

Počátkem 20. století nastal na území naší republiky skalničkářský boom. A právě tehdy se objevil název „skalničky“. V Jaroměřicích nad Rokytnou založil v roce 1901 Antonín Vejtas (1877–1959) zahradnictví. Nejprve pěstoval trvalky. Za 1. světové války sloužil v Karpatech a tam ho natolik zaujaly vysokohorské květiny, že je v bednách posílal manželce a po válce začal s množním. Název skalničky vymyslel proto, že na skalkách se začaly pěstovat i rostliny z nízkých poloh, hajní a stepní rostliny, a tak se výraz „alpínka“ přežil.

V současnosti vede zahradnictví jeho pravnuček. Jeho vnuci byli našimi spolužáky a dokonce můj přímý spolužák Jiří nám v roce 1971 věnoval svatební kytici. K Vejtasovým zákazníkům patřili Karel a Josef Čapkové, zakladatel průhonického parku Arnošt Sylva Tarouca, nádherná baronka Sidonie Nádherná z Vrchotových Janovic, Jiří Mahen, hrabě Alfréd Wražda z Police u Jemnice. Bedny se skalničkami pu-

tovaly ve velkém také do Anglie.

V padesátých letech šel syn Antonín do vězení, zahradnictví dostal zelinář, všechno zoral a pěstoval zeleninu. Po roce 1990 se obnovilo okrasné zahradnictví (vnuk Antonín) a opět prosperuje za pravnučka Vladislava. V šedesátých letech tam moje žena o prázdninách chodila na brigády. Možná že tak vznikla její láska ke skalničkám.

Bruntálští skalničkáři, u kterých jsme se učili, buď již nežijí, nebo už nejsou schopni skalky udržovat, a tak v současnosti na okrese Bruntál existuje několik menších skalek, ale zahrada s rozsáhlou sítí skalek, jako je ta naše, a také s botanickými znalostmi majitele, které má moje žena, je široko daleko jediná. Na severu je nejbližší v Holasovicích, na východě v Ostravě, na jihu v Olomouci a na západě v Doudlebech nad Orlicí.

Co je to vlastně skalka? Je to náhradní domov pro skalničky. Je to uměle vytvořená stavba z kamenů (vzácně přírodní skalnatý útvar), na které se na malém prostoru dá pěstovat velké množství skalniček, jejichž původ je v podstatě z celého světa. Pouze je důležité najít pro ně takové místo, které jim bude co nejvíce připomínat jejich domovské stanoviště, co se týče substrátu, ve kterém rostou, potřeby vody a slunce, zastínění a zimního přežití. Substráty se skládají z 50–100 % ze štěrku a drti, zbytek tvoří zemina s příměsí většinou odkyselené rašeliny. Většina rostlin, zvláště ty vysokohorské, potřebují mít „nohy“ v chladnu. V tom je umění stavby samotné skalky. Ještě jedno pravidlo je důležité – skalka musí být krásná již před výsadbou rostlin. Inspiraci hledáme v přírodě.

Nyní trochu romantiky. Ráno vstanu a cestou do koupelny se zastavím u okna do zahrady. Pozoruji stíny stromů, jiskření kapek rosy a barevné chocholky květů. Navodím si tak příjemnou náladu a romantičnou v duši. Vybaven bílou kávou a chlebem s máslem a medem jdu na zahradu a vybavuji si obraz Clauda Moneta *Snídaně v trávě*. Vyvolává to ve mně pocit splývání s přírodou. Dám volnost chuťovým buňkám a nasávám vůni zahrady. Začíná se vypařovat rosa, mísí se vůně země, květin a stromů, pro čich je to přímo koncert. Ptáci již spustili filharmonii a plní mi sluch nádhernou relaxační hudbou. Prsty hladí tvar hrnečku, který jsem si dovezl z Kréty. A zrak? Ten si užívá úžasných pohledů na upravenou zahradu, na přírodní skaliska, která jsme tu formou skalek vytvořili, a žasne nad barvami, jimiž září květy. Žlutá, modrá, fialová, červená, zelená až po bílou. Může být po ránu něco kouzelnějšího? Změníte pohled na kapičku rosy na okraji zvonku a změní se barva paprsků.

Zahrada je místo, které mi připomíná onu nikdy nekončící přeměnu světa. Jen to, co světu trvá miliony let, na zahradě musíme trochu zkrátit, abychom to neprošvihli. A tak nám naše zahrada dává chuť do života, možnost tvořit, radostné pocity romantického rozpoložení a také lásku a víru, že tenhle svět má smysl. Zkuste si to, všem to přejeme.

Míla a Pavel Hejskovi

Pohár Rozhlasu 2017

Atletickou tradici na školách již téměř půl století udržuje Pohár Rozhlasu, jedna z největších sportovních soutěží pro mládež v naší republice. Pohár Rozhlasu zahrnuje tradiční lehkooatletické disciplíny, ve kterých se mohou uplatnit specializovaní i všestranní závodníci. Jeho 49. ročník odstartovala v ČR okresní kola.

Na Bruntálsku se tentokrát přihlásilo dvanáct škol, které se utkaly na krnovském atletickém stadionu. Za ZŠ Jelínkova z Rýmařova nastoupila tři družstva, starší i mladší dívky a mladší chlapci. Spolu s počasím se vydařily i výkony našich atletů a atletek. Ve sprintu na 60 m získala Tereza Altmanová zlato, Otto Kopsa a Klára Tomíčková byli bronzoví. Tereza Altmanová i Klára Tomíčková vyhrály ve svých kategoriích skok daleký, Šárka Pallová a Jan Baran si dolétli pro druhé místo. Ivana Hořínková a Kateřina Horňáčková se podělily o první a druhé místo v hodu míčkem, Dominika Jirušová zvítězila ve skoku vysokém a Jana Hamplová ovládla soutěž ve vrhu koulí.

Vítěznu sbírku dovršila Tereza Altmanová zlatem ve štafetovém běhu na 4x 60 m.

Sehrané kvarteto Altmanová – Pallová – Hamplová – Jirušová vytvořilo nový dívčí rekord s časem konkurujícím výkonům starších chlapců. Stejně tak zvítězila štafeta mladších děvčat ve složení Hořínková – Tomíčková – Stloukalová – Horňáčková a mladší hoši Jablončík – Kotlířík – Čermák – Kopsa. Ve svých rozběhových vyhrály i všechny B štafety, Furiková – Tomečková – Ryšková – Továrková, Andršová – Valášková – Knapková – Škarupová a Hradil – Palla – Hrabina – Baran. Všichni ostatní běžci, skokani, vytrvalci a vrhači během dne podali výborné výkony s umístěním od 4. do 10. místa.

Při závěrečném vyhlášení se tak mohli z bodového zisku radovat všichni rýmařovští závodníci. Starší i mladší dívky a mladší hoši v kategorii družstev zvítězili, obdrželi zlaté poháry a zúčastní se krajského finále v Opavě. *Karel Toman, ZŠ Jelínkova, foto: archiv ZŠ*

Lékárna Avion

Rýmařov, Nám. Míru 3

Vaše rodinná lékárna

SE ZÁKAZNICKOU KARTOU ZÍSKÁVÁTE

zde odstříhnout

SLEVA 100 Kč

Na nákup sortimentu volného prodeje nad 500 Kč,
při předložení kupónu a zákaznické karty.
Slevy nelze sčítat.

* Platnost slevového kupónu je do 31. 12. 2017, lze jej uplatnit v lékárnách viz níže

SE ZÁKAZNICKOU KARTOU ZÍSKÁVÁTE:

- 20% slevu na antikoncepci
- Inzulíny bez doplatku
- Slevu z doplatku za léky
- Věrnostní bodový systém

AKČNÍ PRODUKTY

Moje Lékárna Panthenol sprej 10% 150ml

Ochlazuje a zklidňuje pokožku. Poskytuje úlevu po slunění.

Běžná cena:

~~139 Kč~~

Akční cena:

89 Kč

Beta karoten Galmed 12 000 IU 100+20 zdarma

Antioxidant, který napomáhá k ochraně organismu před účinkem volných radikálů, doplněk stravy.

Běžná cena:

~~139 Kč~~

Akční cena:

99 Kč

NEJEZDĚTE DO BRUNTÁLU! ŠETŘÍME VÁM PENÍZE A ČAS

Lékárna Avion, Rýmařov

Nám. Míru 216/3, Rýmařov
Tel.: 554 219 823
E-mail: avion@lekarnauhradeb.cz

www.lekarna-avion.cz

OTEVÍRACÍ DOBA:

Po – Pá 8.00 – 12.00 12.30 – 16.30
So ZAVŘENO
Ne ZAVŘENO

facebook.com/Lékárna Avion